

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις 31 Ιανουαρίου 2014, και βάσει του άρθρου 306 δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Επιτροπή των Περιφερειών υιοθέτησε τον ακόλουθο εσωτερικό κανονισμό.

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

Οι όροι που χρησιμοποιούνται στον παρόντα κανονισμό για τις θέσεις και τα αξιώματα αφορούν αδιακρίτως και τα δύο φύλα.

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΤΑ ΜΕΛΗ ΚΑΙ ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Τα όργανα της ΕτΠ

Άρθρο 1

Τα όργανα της ΕτΠ

Τα όργανα της Επιτροπής των Περιφερειών είναι η ολομέλεια, ο πρόεδρος, το προεδρείο, η Διάσκεψη των Προέδρων και οι επιτροπές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Τα μέλη της ΕτΠ

Άρθρο 2

Καθεστώς των μελών και των αναπληρωτών

Σύμφωνα με το άρθρο 300 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα μέλη και οι αναπληρωτές της ΕτΠ εκπροσωπούν τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και περιφερειακής διοίκησης, είναι δε είτε αιρετά μέλη ενός οργανισμού περιφερειακής διοίκησης ή τοπικής αυτοδιοίκησης είτε πολιτικώς υπεύθυνοι ενώπιον μιας εκλεγμένης συνέλευσης. Δεν δεσμεύονται από καμία επιτακτική εντολή και ασκούν τα καθήκοντά τους με πλήρη ανεξαρτησία προς το γενικό συμφέρον της Ένωσης.

Άρθρο 3

Διάρκεια της θητείας

1. Η θητεία ενός μέλους ή ενός αναπληρωτή της ΕτΠ αρχίζει την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του διορισμού του από το Συμβούλιο.
2. Η θητεία ενός μέλους ή ενός αναπληρωτή της ΕτΠ λήγει λόγω παραίτησως, εκπνοής της εντολής βάσει της οποίας διορίστηκε ή θανάτου.
3. Το υπό παραίτηση μέλος ή αναπληρωτής υποβάλλει εγγράφως την παραίτησή του στον πρόεδρο της ΕτΠ, προσδιορίζοντας την ημερομηνία έναρξης της ισχύος της. Ο πρόεδρος ενημερώνει επ' αυτού το Συμβούλιο, το οποίο διαπιστώνει τη χρεία της θέσης και κινεί τη διαδικασία αντικατάστασης.
4. Το μέλος ή ο αναπληρωτής του οποίου η θητεία στην ΕτΠ λήγει λόγω εκπνοής της εντολής δυνάμει της οποίας διορίστηκε ενημερώνει αμέσως εγγράφως τον πρόεδρο της ΕτΠ.
5. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, το Συμβούλιο διορίζει αντικαταστάτη για το εναπομένον διάστημα της θητείας.

Άρθρο 4

Προνόμια και ασυλίες

Τα μέλη και οι δεόντως εξουσιοδοτημένοι αναπληρωτές τους απολαύουν των προνομίων και των ασυλιών που προβλέπονται στο πρωτόκολλο περί των προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 5

Συμμετοχή των μελών και των αναπληρωτών

1. Όταν ένα μέλος κωλύεται να συμμετάσχει σε σύνοδο ολομέλειας, δύναται να ορίσει αντιπρόσωπό του έναν αναπληρωτή προερχόμενο από την εθνική του αντιπροσωπεία, έστω και για ορισμένες μόνον ημέρες της συνόδου. Όλα τα μέλη και οι δεόντως εξουσιοδοτημένοι αναπληρωτές υπογράφουν κατάλογο παρουσιών.
2. Όταν ένα μέλος κωλύεται να συμμετάσχει σε συνεδρίαση επιτροπής ή σε οποιαδήποτε άλλη συνεδρίαση που έχει εγκριθεί από το προεδρείο, δύναται να αντιπροσωπευθεί από άλλο μέλος, τακτικό ή αναπληρωματικό, προερχόμενο από την εθνική του αντιπροσωπεία, την πολιτική του ομάδα ή τη διαπεριφερειακή του ομάδα. Όλα τα δεόντως εξουσιοδοτημένα μέλη, τακτικά ή αναπληρωματικά, υπογράφουν κατάλογο παρουσιών.
3. Ένα μέλος ή ένας αναπληρωτής που περιλαμβάνεται στον κατάλογο των εφεδρικών μελών μιας ομάδας εργασίας, η οποία έχει συγκροτηθεί δυνάμει των άρθρων 37 ή 62, μπορεί να αντιπροσωπεύσει οποιοδήποτε μέλος της πολιτικής του ομάδας.
4. Σε έναν αναπληρωτή ή σε ένα μέλος που αντιπροσωπεύει άλλο μέλος μπορεί να εκχωρηθεί το δικαίωμα ψήφου ενός μόνον μέλους. Στη συγκεκριμένη συνεδρίαση ο εν λόγω αναπληρωτής ή αντιπρόσωπος ασκεί όλα τα δικαιώματα και τις αρμοδιότητες ενός μέλους. Η εκχώρηση του δικαιώματος ψήφου γνωστοποιείται στη γενική γραμματεία σύμφωνα με τις απαιτούμενες διαδικασίες περί γνωστοποίησης και πρέπει να έχει παραληφθεί το αργότερο την προηγούμενη της συνεδρίασης.
5. Η αποζημίωση καταβάλλεται άπαξ για κάθε σύνοδο ολομέλειας, είτε στο μέλος είτε στον αναπληρωτή του. Το προεδρείο ρυθμίζει το θέμα αυτό στις οδηγίες του σχετικά με τα έξοδα ταξιδιού και διαμονής.
6. Ένας αναπληρωτής που έχει οριστεί εισηγητής ενός σχεδίου γνωμοδότησης μπορεί να παραστεί στη συνεδρίαση της συνόδου ολομέλειας στην ημερήσια διάταξη της οποίας έχει εγγραφεί το σχέδιο αυτό, προκειμένου να το παρουσιάσει. Αυτό ισχύει και στην περίπτωση κατά την οποία, στην ίδια συνεδρίαση, συμμετέχει και το μέλος το οποίο ο εισηγητής αναπληρώνει. Το μέλος δύναται να εκχωρήσει στον αναπληρωτή το δικαίωμα ψήφου του για το διάστημα επεξεργασίας του εν λόγω σχεδίου γνωμοδότησης. Η εκχώρηση του δικαιώματος ψήφου γνωστοποιείται εγγράφως στον γενικό γραμματέα πριν από τη σχετική σύνοδο.
7. Με την επιφύλαξη του άρθρου 23 παράγραφος 1, οιαδήποτε εκχώρηση δικαιώματος ψήφου παύει να ισχύει από τη στιγμή που το κωλύόμενο μέλος θα απολέσει την ιδιότητα του μέλους της ΕτΠ.

Άρθρο 6

Εκχώρηση του δικαιώματος ψήφου

Με την επιφύλαξη των προβλεπόμενων στα άρθρα 5 και 31 περιπτώσεων, το δικαίωμα ψήφου δεν είναι δυνατό να εκχωρηθεί.

Άρθρο 7

Εθνικές αντιπροσωπείες και πολιτικές ομάδες

Οι εθνικές αντιπροσωπείες και οι πολιτικές ομάδες συμβάλλουν με ισόρροπο τρόπο στην οργάνωση των εργασιών της Επιτροπής των Περιφερειών.

Άρθρο 8

Εθνικές αντιπροσωπείες

1. Τα μέλη και οι αναπληρωτές από ένα κράτος μέλος συγκροτούν μια εθνική αντιπροσωπεία. Κάθε εθνική αντιπροσωπεία καθορίζει η ίδια την εσωτερική της οργάνωση και εκλέγει τον πρόεδρό της. Το όνομά του κοινοποιείται επίσημα στον πρόεδρο της ΕτΠ.
2. Ο γενικός γραμματέας λαμβάνει μέτρα ώστε να παρέχεται στις εθνικές αντιπροσωπείες συνδρομή από τις διοικητικές υπηρεσίες της ΕτΠ. Η συνδρομή αυτή περιλαμβάνει και τη δυνατότητα κάθε μέλους να λαμβάνει εξατομικευμένες πληροφορίες και υποστήριξη στην επίσημη γλώσσα του. Προς τούτο, υπάρχει ειδική υπηρεσία, στελεχωμένη με μόνιμους ή άλλους υπαλλήλους της Επιτροπής των Περιφερειών, η οποία εξασφαλίζει τη δυνατότητα κατάλληλης χρήσης των υποδομών της ΕτΠ από τις εθνικές αντιπροσωπείες. Ειδικότερα, ο γενικός γραμματέας μεριμνά ώστε να διαθέτουν οι εθνικές αντιπροσωπείες τα κατάλληλα μέσα για τη διεξαγωγή συνεδριάσεων αμέσως πριν από τη σύνοδο ολομέλειας ή κατά τη διάρκειά της.
3. Οι εθνικές αντιπροσωπείες απολαύουν επίσης της συνδρομής εθνικών συντονιστών, οι οποίοι δεν είναι μέλη του προσωπικού της γενικής γραμματείας. Οι εθνικοί συντονιστές συμβάλλουν στη διευκόλυνση της άσκησης των καθηκόντων των μελών εντός της ΕτΠ.

4. Ο γενικός γραμματέας παρέχει κατάλληλη υποστήριξη στους εθνικούς συντονιστές, κυρίως για να μπορούν οι τελευταίοι να κάνουν ενδεδειγμένη χρήση των υποδομών της ΕτΠ.

Άρθρο 9

Πολιτικές ομάδες και μη εγγεγραμμένα μέλη

1. Τα μέλη και οι αναπληρωτές δύνανται να συγκροτούν πολιτικές ομάδες ανάλογα με τη συγγένεια των πολιτικών τους πεποιθήσεων. Κάθε πολιτική ομάδα καθορίζει στον εσωτερικό της κανονισμό τα κριτήρια που ισχύουν για την προσχώρηση μελών.
2. Για τη συγκρότηση πολιτικής ομάδας, απαιτούνται το λιγότερο δεκαοκτώ μέλη ή αναπληρωτές, οι οποίοι να εκπροσωπούν τουλάχιστον το ένα πέμπτο των κρατών μελών. Εξ αυτών, τουλάχιστον οι μισοί πρέπει να είναι τακτικά μέλη. Ένα μέλος ή ένας αναπληρωτής μπορεί να ανήκει σε μία μόνο πολιτική ομάδα. Μια πολιτική ομάδα διαλύεται όταν ο αριθμός των μελών της δεν πληροί πλέον τις απαιτούμενες για τη σύστασή της προϋποθέσεις.
3. Η σύσταση μιας πολιτικής ομάδας, η διάλυσή της και κάθε άλλη μεταβολή κοινοποιείται στον πρόεδρο της ΕτΠ με σχετική δήλωση. Στη δήλωση περί συστάσεως πολιτικής ομάδας αναφέρονται η ονομασία, τα μέλη και το προεδρείο αυτής.
4. Κάθε πολιτική ομάδα διαθέτει γραμματεία επανδρωμένη με υπαλλήλους της γενικής γραμματείας. Οι πολιτικές ομάδες δύνανται να υποβάλλουν προτάσεις προς την αρμόδια για τους διορισμούς αρχή σχετικά με την επιλογή, τον διορισμό, την προαγωγή ή την παράταση της σύμβασης προσλήψεως των υπαλλήλων αυτών. Η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή λαμβάνει τις αποφάσεις της κατόπιν διαβουλεύσεως με τον πρόεδρο της ενδιαφερόμενης πολιτικής ομάδας.
5. Ο γενικός γραμματέας παρέχει στις πολιτικές ομάδες και στα όργανά τους επαρκείς πόρους για τις συνεδριάσεις, τις δραστηριότητες και τις δημοσιεύσεις τους, καθώς και για τις εργασίες της γραμματείας τους. Οι πόροι που διατίθενται για κάθε πολιτική ομάδα καθορίζονται στον προϋπολογισμό. Οι πολιτικές ομάδες και οι γραμματείες τους μπορούν να κάνουν χρήση των υποδομών της ΕτΠ με τον δέοντα τρόπο.
6. Οι πολιτικές ομάδες και τα προεδρεία τους μπορούν να συνεδριάζουν αμέσως πριν από τη σύνοδο ολομέλειας ή κατά τη διάρκειά της. Οι πολιτικές ομάδες δύνανται να συγκαλούν δύο έκτακτες συνεδριάσεις ετησίως. Ένας αναπληρωτής που συμμετέχει στις συνεδριάσεις αυτές δικαιούται αποζημίωσης για τα έξοδα ταξιδιού και διαμονής του μόνον εάν αντιπροσωπεύει ένα μέλος της πολιτικής του ομάδας.
7. Στα μη εγγεγραμμένα μέλη παρέχεται διοικητική υποστήριξη. Σχετικές ρυθμίσεις θεσπίζονται από το προεδρείο κατόπιν προτάσεως του γενικού γραμματέα.

Άρθρο 10

Διαπεριφερειακές ομάδες

Τα μέλη και οι αναπληρωτές δύνανται να συγκροτούν διαπεριφερειακές ομάδες, οφείλουν δε να ενημερώνουν σχετικά τον πρόεδρο της ΕτΠ. Μια διαπεριφερειακή ομάδα συγκροτείται νομίμως κατόπιν αποφάσεως του προεδρείου.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕτΠ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Σύγκληση της πρώτης συνόδου και συγκρότηση της ΕτΠ σε σώμα

Άρθρο 11

Σύγκληση της πρώτης συνόδου

Μετά από κάθε ανά πενταετία ανανέωσή της, η ΕτΠ συγκαλείται από τον απερχόμενο πρόεδρο ή, απουσία αυτού, από τον απερχόμενο Α' αντιπρόεδρο ή, απουσία και αυτού, από τον πρεσβύτερο απερχόμενο αντιπρόεδρο ή, απουσία και αυτού, από το πρεσβύτερο μέλος. Συνέρχεται το αργότερο έναν μήνα μετά τον διορισμό των μελών της από το Συμβούλιο.

Το μέλος που ασκεί προσωρινά την προεδρία δυνάμει του πρώτου εδαφίου αναλαμβάνει καθήκοντα εκπροσώπησης της ΕτΠ κατά το ενδιάμεσο χρονικό διάστημα, διεκπεραιώνει τις τρέχουσες υποθέσεις και προεδρεύει της πρώτης συνόδου υπό την ιδιότητα του προσωρινού προέδρου.

Ο προσωρινός πρόεδρος, μαζί με τα τέσσερα νεότερα παρόντα μέλη και τον γενικό γραμματέα της ΕτΠ, συγκροτούν το προσωρινό προεδρείο.

Άρθρο 12

Συγκρότηση της ΕτΠ σε σώμα και έλεγχος των εντολών

1. Κατά την πρώτη σύνοδο, ο προσωρινός πρόεδρος ενημερώνει την ΕτΠ για την ανακοίνωση του Συμβουλίου σχετικά με τον διορισμό των μελών και λογοδοτεί σχετικά με την άσκηση των καθηκόντων εκπροσώπησης που επωμίσθηκε και τη διεκπεραίωση των τρεχουσών υποθέσεων. Εάν διατυπωθεί σχετικό αίτημα, ο προσωρινός πρόεδρος μπορεί, πριν κηρύξει την ΕτΠ συγκροτηθείσα σε σώμα για τη νέα θητεία, να προβεί σε έλεγχο του διορισμού και των εντολών των μελών.
2. Το προσωρινό προεδρείο συνεχίζει να ασκεί τα καθήκοντά του μέχρι την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων της εκλογής των μελών του προεδρείου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Ολομέλεια

Άρθρο 13

Καθήκοντα της ολομέλειας

Η ΕτΠ συνέρχεται σε σύνοδο ολομέλειας. Κυριότερα καθήκοντα της ολομέλειας είναι:

- α) η υιοθέτηση γνωμοδοτήσεων, εκθέσεων και ψηφισμάτων·
- β) η έγκριση του σχεδίου κατάστασης των προβλεπόμενων εσόδων και εξόδων της ΕτΠ·
- γ) η υιοθέτηση του πολιτικού προγράμματος της ΕτΠ κατά την έναρξη κάθε νέας θητείας·
- δ) η εκλογή του προέδρου, του Α' αντιπροέδρου και των άλλων μελών του προεδρείου·
- ε) η σύσταση των επιτροπών·
- στ) η υιοθέτηση και η αναθεώρηση του εσωτερικού κανονισμού της ΕτΠ·
- ζ) η απόφαση περί άσκησης προσφυγής ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία λαμβάνεται με την πλειοψηφία των ψηφισάντων, και αφού εξακριβωθεί η απαρτία που προβλέπεται στο άρθρο 21 παράγραφος 1 πρώτη περίοδος. Η πρόταση άσκησης προσφυγής ή αίτηση παρέμβασης υποβάλλεται είτε από τον πρόεδρο της ΕτΠ είτε από την αρμόδια επιτροπή ενεργούσα σύμφωνα προς τα άρθρα 58 και 59. Εάν η απόφαση υιοθετηθεί, η προσφυγή ασκείται από τον πρόεδρο εξ ονόματος της ΕτΠ.

Άρθρο 14

Σύγκληση της ολομέλειας

1. Ο πρόεδρος της ΕτΠ συγκαλεί την ολομέλεια τουλάχιστον μία φορά ανά τρίμηνο. Το χρονοδιάγραμμα των συνόδων καθορίζεται από το προεδρείο κατά τη διάρκεια του τρίτου τριμήνου του προηγούμενου έτους. Μια σύνοδος ολομέλειας μπορεί να περιλαμβάνει μία ή περισσότερες ημερήσιες συνεδριάσεις.
2. Εάν το ένα τέταρτο τουλάχιστον των μελών της ΕτΠ το ζητήσει εγγράφως, ο πρόεδρος υποχρεούται να συγκαλέσει εκτάκτως την ολομέλεια σε σύνοδο, η οποία πραγματοποιείται εντός μιας εβδομάδας, το νωρίτερο, και ενός μηνός, το αργότερο, από την ημερομηνία υποβολής της εν λόγω αίτησης. Στην αίτηση αναφέρεται το θέμα που θα εξετασθεί κατά την έκτακτη σύνοδο ολομέλειας. Στην ημερήσια διάταξη της συνόδου αυτής δεν επιτρέπεται να εγγραφεί κανένα άλλο θέμα.

Άρθρο 15

Ημερήσια διάταξη της συνόδου ολομέλειας

1. Το προεδρείο καταρτίζει το προσχέδιο ημερήσιας διάταξης, το οποίο περιλαμβάνει προσωρινό κατάλογο των σχεδίων γνωμοδοτήσεων, εκθέσεων και ψηφισμάτων που θα εξετασθούν κατά την επόμενη από την αμέσως προσηχή σύνοδο ολομέλειας, καθώς και όλων των άλλων εγγράφων που θα αποτελέσουν αντικείμενο απόφασης (έγγραφα προς απόφαση).
2. Τουλάχιστον 21 εργάσιμες ημέρες πριν από την έναρξη της συνόδου, διατίθενται ηλεκτρονικά στα μέλη και στους αναπληρωτές, στην επίσημη γλώσσα του καθενός, το σχέδιο ημερήσιας διάταξης και τα έγγραφα προς απόφαση που προβλέπονται σε αυτό.
3. Τα σχέδια γνωμοδοτήσεων, εκθέσεων και ψηφισμάτων εγγράφονται συνήθως στην ημερήσια διάταξη με τη σειρά υιοθέτησής τους από τις επιτροπές ή με τη σειρά υποβολής τους σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό, ενώ λαμβάνεται επίσης υπόψη η συνάφεια των σημείων της ημερήσιας διάταξης από πλευράς περιεχομένου.

4. Σε ορισμένες εξαιρετικές και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, όταν είναι αδύνατο να τηρηθεί η προθεσμία που αναφέρεται στην παράγραφο 2, ο πρόεδρος μπορεί να συμπεριλάβει στο σχέδιο ημερήσιας διάταξης ένα έγγραφο προς απόφαση, υπό τον όρο να έχει διαβιβαστεί στα μέλη και τους αναπληρωτές στην επίσημη γλώσσα τους τουλάχιστον μία εβδομάδα πριν από την έναρξη της συνόδου ολομέλειας. Ο πρόεδρος αναφέρει στο εξώφυλλο του προς απόφαση εγγράφου τους λόγους που υπαγόρευσαν την εφαρμογή της διαδικασίας αυτής.
5. Οι τροπολογίες που αφορούν την ημερήσια διάταξη υποβάλλονται εγγράφως και πρέπει να περιέχονται στον γενικό γραμματέα τουλάχιστον τρεις εργάσιμες ημέρες πριν από την έναρξη της συνόδου ολομέλειας.
6. Κατά τη συνεδρίασή του αμέσως πριν από την έναρξη της συνόδου, το προεδρείο υιοθετεί το οριστικό σχέδιο ημερήσιας διάταξης. Κατά τη συνεδρίαση αυτή, το προεδρείο μπορεί, με πλειοψηφία δύο τρίτων των ψηφισάντων, να εγγράψει στην ημερήσια διάταξη επείγοντα ή επίκαιρα θέματα των οποίων η εξέταση δεν επιδέχεται αναβολή μέχρι την επόμενη σύνοδο.
7. Κατόπιν προτάσεως του προέδρου, μιας πολιτικής ομάδας ή 32 μελών, το προεδρείο ή η ολομέλεια, πριν από τη θέση σε ψηφοφορία των τροπολογιών, δύναται να αποφασίσει:

— να αναβάλει την εξέταση ενός προς απόφαση εγγράφου για μία προσεχή σύνοδο,

ή

— να αναπέμψει ένα προς απόφαση έγγραφο στην αρμόδια επιτροπή για επανεξέταση.

Η διάταξη αυτή δεν ισχύει στην περίπτωση όπου η υιοθέτηση του προς απόφαση εγγράφου δεν επιδέχεται αναβολή, λόγω προθεσμίας που έχει ταχθεί από το Συμβούλιο, την Επιτροπή ή το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Όταν ένα έγγραφο προς απόφαση αναβληθεί για προσεχή σύνοδο ολομέλειας, συνοδεύεται από όλες τις σχετικές τροπολογίες που έχουν εγκύτως κατατεθεί. Με την επιφύλαξη του άρθρου 24 παράγραφος 2 στοιχείο α), μια αναβολή της ψηφοφορίας δεν στοιχειοθετεί νέα προθεσμία για την κατάθεση τροπολογιών.

Όταν το έγγραφο αναπεμφθεί στην αρμόδια επιτροπή, οι σχετικές τροπολογίες καθίστανται άκυρες και ο εισηγητής εκτιμά κατά πόσον το περιεχόμενό τους:

— απαιτεί την πρότερη αναθεώρηση του κειμένου από τον ίδιο, λαμβανομένων υπόψη των προθεσμιών

και/ή

— μπορεί να οδηγήσει στην κατάθεση τροπολογιών από τον εισηγητή, σύμφωνα με τη διαδικασία των τροπολογιών που προβλέπεται για τις επιτροπές.

Το έγγραφο εγγράφεται στην ημερήσια διάταξη της αρμόδιας επιτροπής προς απόφαση.

Άρθρο 16

Έναρξη της συνόδου ολομέλειας

Ο πρόεδρος κηρύσσει την έναρξη της συνόδου και υποβάλλει το οριστικό σχέδιο ημερήσιας διάταξης προς έγκριση στην ολομέλεια.

Άρθρο 17

Δημοσιότητα των συνόδων, εξωτερικές προσωπικότητες, προσκεκλημένοι ομιλητές, συζήτηση επίκαιρων θεμάτων

1. Οι συνεδριάσεις της συνόδου ολομέλειας είναι δημόσιες, εκτός εάν η ολομέλεια αποφασίσει διαφορετικά για ολόκληρη τη σύνοδο ή για ένα συγκεκριμένο σημείο της ημερήσιας διάταξης.
2. Στις συνόδους ολομέλειας είναι δυνατόν να παρίστανται εκπρόσωποι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, οι οποίοι μπορεί να κληθούν να λάβουν τον λόγο.
3. Ο πρόεδρος δύναται, ίδια πρωτοβουλία ή κατόπιν προτάσεως του προεδρείου, να προσκαλεί στις συνόδους εξωτερικές προσωπικότητες για να αγορεύσουν ενώπιον της ολομέλειας. Εάν ακολουθήσει γενική συζήτηση, εφαρμόζονται οι γενικοί κανόνες περί του χρόνου ομιλίας.
4. Σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφοι 1 και 6, το προεδρείο δύναται να προτείνει στην ολομέλεια τη διεξαγωγή γενικής συζήτησης για πολιτικά θέματα της επικαιρότητας με τοπικές ή περιφερειακές προεκτάσεις («συζήτηση επίκαιρων θεμάτων»). Στη συζήτηση αυτή εφαρμόζονται οι γενικοί κανόνες περί του χρόνου ομιλίας.

Άρθρο 18

Κανόνες συμπεριφοράς και χρόνος ομιλίας

1. Με την επιφύλαξη της ελευθερίας έκφρασης, η συμπεριφορά των μελών χαρακτηρίζεται από αμοιβαίο σεβασμό, βασίζεται στις ευρωπαϊκές αξίες και αρχές που θεσπίζονται στα θεμελιώδη κείμενα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διαφυλάσσει το κύρος της Επιτροπής των Περιφερειών και δεν εμποδίζει την απρόσκοπτη λειτουργία των οργάνων της ΕτΠ ούτε διαταράσσει την ησυχία στο σύνολο των εγκαταστάσεών της.
2. Στην αρχή της συνόδου, η ολομέλεια καθορίζει, κατόπιν προτάσεως του προεδρείου, τον χρόνο ομιλίας για κάθε σημείο της ημερήσιας διάταξης. Κατά τη διάρκεια της συνόδου, ο πρόεδρος μπορεί να αποφασίσει, ιδία πρωτοβουλία ή κατόπιν αιτήματος ενός μέλους, να περιορίσει τον χρόνο ομιλίας.
3. Όταν διεξάγονται συζητήσεις επί γενικών ή ειδικών θεμάτων, ο πρόεδρος, κατόπιν εισηγήσεως του προεδρείου, μπορεί να προτείνει στην ολομέλεια την κατανομή του προβλεπόμενου χρόνου ομιλίας μεταξύ των πολιτικών ομάδων και των εθνικών αντιπροσωπειών.
4. Κατά κανόνα, ο χρόνος ομιλίας περιορίζεται σε ένα λεπτό για τις παρεμβάσεις που αναφέρονται στα πρακτικά, σε ενστάσεις επί της διαδικασίας και σε τροποποιήσεις του οριστικού σχεδίου ημερήσιας διάταξης ή της ημερήσιας διάταξης.
5. Εάν ένας ομιλητής υπερβεί τον επιτρεπόμενο χρόνο ομιλίας του, ο πρόεδρος μπορεί να του αφαιρέσει τον λόγο μετά από προειδοποίηση.
6. Ένα μέλος μπορεί να υποβάλει αίτημα τερματισμού της συζήτησης, το οποίο τίθεται σε ψηφοφορία από τον πρόεδρο.

Άρθρο 19

Κατάλογος ομιλητών

1. Τα ονόματα των μελών που ζητούν τον λόγο εγγράφονται σε κατάλογο ομιλητών βάσει της σειράς με την οποία υπέβαλαν το σχετικό αίτημα. Ο πρόεδρος δίδει τον λόγο στα μέλη βάσει του καταλόγου αυτού. Μερικώς, κατά το δυνατόν, να λαμβάνουν τον λόγο, εκ περιτροπής, εκπρόσωποι ποικίλων πολιτικών τάσεων και διαφόρων εθνικών αντιπροσωπειών.
2. Εντούτοις, προτεραιότητα λόγου μπορεί να δοθεί, κατόπιν σχετικού αιτήματος, στον εισηγητή της ενδιαφερόμενης επιτροπής και στους εκπροσώπους των πολιτικών ομάδων και των εθνικών αντιπροσωπειών που επιθυμούν να ομιλήσουν εξ ονόματος αυτών.
3. Κανείς δεν μπορεί να λάβει τον λόγο περισσότερες από δύο φορές για το ίδιο θέμα, εκτός εάν ο πρόεδρος δώσει τη συγκατάθεσή του. Εντούτοις, οι πρόεδροι και ο εισηγητής των ενδιαφερόμενων επιτροπών λαμβάνουν τον λόγο, εφόσον τον ζητήσουν, για διάστημα που ορίζει ο πρόεδρος.

Άρθρο 20

Ενστάσεις επί της διαδικασίας

1. Πρέπει να δίδεται ο λόγος σε ένα μέλος όταν αυτό επιθυμεί να υποβάλει ένσταση επί της διαδικασίας ή να επιστήσει την προσοχή του προέδρου στη μη τήρηση του εσωτερικού κανονισμού. Οι ενστάσεις πρέπει να αφορούν το υπό συζήτηση θέμα ή την ημερήσια διάταξη.
2. Μια παρέμβαση επί της διαδικασίας έχει προτεραιότητα έναντι όλων των άλλων παρεμβάσεων.
3. Σε περίπτωση ενστάσεων επί της διαδικασίας, ο πρόεδρος αποφασίζει αμέσως, σύμφωνα με τις διατάξεις του εσωτερικού κανονισμού. Ανακοινώνει την απόφασή του χωρίς καθυστέρηση και χωρίς να θέσει το θέμα σε ψηφοφορία.

Άρθρο 21

Απαρτία

1. Προϋπόθεση για την ύπαρξη απαρτίας σε μια σύνοδο είναι να παρευρίσκονται σε αυτή περισσότερα από τα μισά μέλη της ολομέλειας. Η απαρτία εξακριβώνεται κατόπιν αιτήματος μέλους και εφόσον 15 τουλάχιστον μέλη ψηφίσουν υπέρ του αιτήματος αυτού. Εάν δεν έχει ζητηθεί η εξακρίβωση της απαρτίας, κάθε ψηφοφορία είναι έγκυρη, ανεξάρτητα από τον αριθμό των παρόντων μελών. Ο πρόεδρος μπορεί να αποφασίσει τη διακοπή της συνόδου ολομέλειας για διάστημα έως δέκα λεπτών πριν προβεί στην εξακρίβωση της απαρτίας. Τα μέλη που ζήτησαν την εξακρίβωση της απαρτίας συνυπολογίζονται στα παρόντα μέλη ακόμη και εάν δεν παρευρίσκονται πλέον στην αίθουσα της συνεδρίασης. Σε περίπτωση που ο αριθμός των παρόντων μελών είναι μικρότερος των 15, ο πρόεδρος μπορεί να διαπιστώσει ότι δεν υπάρχει απαρτία.

2. Εάν εξακριβωθεί ότι δεν υπάρχει απαρτία, η εξέταση όλων των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης που πρέπει να τεθούν σε ψηφοφορία αναβάλλεται για την επόμενη ημέρα συνεδρίασης, κατά την οποία η ολομέλεια μπορεί πλέον να προβεί σε έγκυρη ψηφοφορία για τα θέματα αυτά ανεξάρτητα από τον αριθμό των παρόντων μελών. Όλες οι αποφάσεις που ελήφθησαν ή οι ψηφοφορίες που πραγματοποιήθηκαν στη συνεδρίαση πριν από την εξακρίβωση της απαρτίας εξακολουθούν να ισχύουν.

Άρθρο 22

Ψηφοφορία

1. Η ολομέλεια λαμβάνει τις αποφάσεις της με την πλειοψηφία των ψηφισάντων, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα κανονισμό.
2. Έγκυρες μορφές ψηφοφορίας είναι η υπερψήφιση, η καταψήφιση και η αποχή. Για τον υπολογισμό της πλειοψηφίας λαμβάνονται υπόψη μόνο οι ψήφοι «υπέρ» και «κατά». Σε περίπτωση ισοψηφίας, θεωρείται ότι το κείμενο ή η πρόταση καταψηφίστηκε.
3. Το δικαίωμα ψήφου συνιστά προσωπικό δικαίωμα. Τα μέλη ψηφίζουν μόνον υπό την ατομική και προσωπική τους ιδιότητα.
4. Εάν αμφισβητείται το αποτέλεσμα της καταμέτρησης των ψήφων, είναι δυνατόν να ζητηθεί επανάληψη της ψηφοφορίας από τον πρόεδρο ή από ένα μέλος, εφόσον 15 τουλάχιστον μέλη ψηφίσουν υπέρ του αιτήματος αυτού.
5. Κατόπιν προτάσεως του προέδρου, μιας πολιτικής ομάδας ή 32 μελών, η οποία υποβάλλεται πριν από την υιοθέτηση της οριστικής ημερήσιας διάταξης, η ολομέλεια μπορεί να αποφασίσει, για ένα ή περισσότερα σημεία της ημερήσιας διάταξης, τη διεξαγωγή ονομαστικής ψηφοφορίας, η οποία και καταγράφεται στα πρακτικά της συνόδου ολομέλειας. Η προσφυγή σε ονομαστική ψηφοφορία δεν αφορά την ψήφιση των τροπολογιών, εκτός εάν η ολομέλεια αποφασίσει διαφορετικά.
6. Κατόπιν προτάσεως του προέδρου, μιας πολιτικής ομάδας ή 32 μελών, είναι δυνατόν να αποφασιστεί η προσφυγή σε μυστική ψηφοφορία, για αποφάσεις που αφορούν πρόσωπα.
7. Ο πρόεδρος μπορεί ανά πάσα στιγμή να αποφασίσει τη διεξαγωγή ψηφοφορίας με ηλεκτρονικά μέσα.

Η καταγραφή του αριθμητικού αποτελέσματος της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας είναι προσιτή στο κοινό μετά τη σύνοδο ολομέλειας.

Άρθρο 23

Κατάθεση τροπολογιών

1. Μόνο τα μέλη και οι δεόντως εξουσιοδοτημένοι αναπληρωτές μπορούν να καταθέτουν τροπολογίες για έγγραφα προς απόφαση, καθώς επίσης, αποκλειστικά για τη δική του έκθεση, ο μη εξουσιοδοτημένος αναπληρωτής ο οποίος έχει οριστεί εισηγητής. Για την κατάθεση τροπολογιών, πρέπει να τηρούνται οι σχετικώς απαιτούμενες διαδικασίες.

Το δικαίωμα κατάθεσης τροπολογιών ασκείται, για την εκάστοτε σύνοδο ολομέλειας, είτε από ένα μέλος είτε από τον δεόντως εξουσιοδοτημένο αναπληρωτή του. Οι τροπολογίες που έχουν κατατεθεί έγκυρα πριν από την απώλεια της ιδιότητας του μέλους ή του αναπληρωτή της ΕτΠ ή πριν από την εκχώρηση δικαιώματος ψήφου ή την ανάκληση αυτής παραμένουν έγκυρες.

2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 27 παράγραφος 1, οι τροπολογίες για έγγραφα προς απόφαση πρέπει να υποβάλλονται είτε από μία πολιτική ομάδα είτε από τουλάχιστον έξι μέλη ή δεόντως εξουσιοδοτημένους αναπληρωτές και να φέρουν τα ονόματά τους. Τροπολογίες είναι δυνατόν να υποβληθούν και από εθνικές αντιπροσωπείες με λιγότερα από έξι μέλη, εφόσον υποβάλλονται από αριθμό μελών ή δεόντως εξουσιοδοτημένων αναπληρωτών ίσον προς τον αριθμό των μελών της αντιπροσωπείας και φέρουν τα ονόματα αυτών.
3. Οι τροπολογίες πρέπει να κατατίθενται πριν από τις 15.00 της ενδέκατης εργάσιμης ημέρας πριν από την ημερομηνία έναρξης της συνόδου ολομέλειας. Πρέπει να είναι διαθέσιμες σε ηλεκτρονική μορφή αμέσως μετά τη μετάφρασή τους και, σε κάθε περίπτωση, τουλάχιστον τέσσερις εργάσιμες ημέρες πριν από την ημερομηνία έναρξης της συνόδου ολομέλειας.

Οι τροπολογίες μεταφράζονται κατά προτεραιότητα και κοινοποιούνται στον εισηγητή, ώστε αυτός να δύναται να διαβιβάσει τις τροπολογίες του εισηγητή στη γενική γραμματεία τουλάχιστον τρεις εργάσιμες ημέρες πριν από την έναρξη της συνόδου ολομέλειας. Οι εν λόγω τροπολογίες του εισηγητή αναφέρονται ρητώς σε μία ή περισσότερες από τις τροπολογίες του πρώτου εδαφίου και ο εισηγητής οφείλει να τις επισημάνει. Οι τροπολογίες του εισηγητή τίθενται στη διάθεση των μελών την προηγούμενη της έναρξης της συνόδου ολομέλειας.

Ο πρόεδρος δύναται να συντομεύσει την προθεσμία κατάθεσης τροπολογιών σε τουλάχιστον τρεις εργάσιμες ημέρες στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 15 παράγραφος 4. Η προθεσμία αυτή δεν ισχύει για τις τροπολογίες που αφορούν επείγοντα θέματα υπό την έννοια του άρθρου 15 παράγραφος 6.

4. Όλες οι τροπολογίες διανέμονται στα μέλη πριν από την έναρξη της συνόδου ολομέλειας.

Άρθρο 24

Εξέταση τροπολογιών

1. Ισχύει η ακόλουθη διαδικασία για την ψηφοφορία:

α) Πρώτον, διεξάγεται ψηφοφορία επί των τροπολογιών του σχεδίου εγγράφου. Οι τροπολογίες έχουν προτεραιότητα έναντι του εγγράφου στο οποίο αναφέρονται.

β) Δεύτερον, διεξάγεται ψηφοφορία επί του συνόλου του εγγράφου, τροποποιημένου ή μη.

2. Αρχές που διέπουν την ψηφοφορία:

α) Συμβιβαστικές τροπολογίες

Σε περίπτωση που έχουν υποβληθεί μία ή περισσότερες τροπολογίες για το ίδιο σημείο ενός προς απόφαση εγγράφου, ο πρόεδρος, ο εισηγητής ή οι συντάκτες των τροπολογιών αυτών μπορούν κατ' εξαίρεση να προτείνουν συμβιβαστικές τροπολογίες. Οι εν λόγω συμβιβαστικές τροπολογίες τίθενται κατά προτεραιότητα σε ψηφοφορία.

Εάν ο εισηγητής ή ένας από τους συντάκτες της αρχικής τροπολογίας εγείρει ένσταση στην προτεινόμενη συμβιβαστική τροπολογία, αυτή δεν τίθεται σε ψηφοφορία.

β) Ενιαίες ψηφοφορίες

Ο πρόεδρος μπορεί να αποφασίσει, πριν από την υιοθέτηση ή την απόρριψη μιας συγκεκριμένης τροπολογίας, ότι διάφορες άλλες τροπολογίες με παρόμοιο περιεχόμενο ή στόχους μπορούν να υποβληθούν συλλογικά σε ψηφοφορία (ενιαίες ψηφοφορίες). Οι τροπολογίες ενδέχεται να αφορούν διαφορετικά μέρη του αρχικού κειμένου.

γ) Από κοινού ψηφοφορίες

Ο εισηγητής μπορεί να καταρτίσει κατάλογο με τις τροπολογίες που έχουν κατατεθεί για τη γνωμοδότησή του και τις οποίες συνιστά προς υιοθέτηση. Εάν έχει διατυπωθεί σύσταση ψήφου, ο πρόεδρος μπορεί να θέσει ταυτόχρονα σε ψηφοφορία ορισμένες τροπολογίες που περιλαμβάνονται στον σχετικό κατάλογο (από κοινού ψηφοφορίες). Οιοδήποτε μέλος μπορεί να υποβάλει ένσταση κατά της σύστασης ψήφου, υποδεικνύοντας τις τροπολογίες για τις οποίες πρέπει να διεξαχθεί χωριστή ψηφοφορία.

δ) Ψηφοφορία κατά τμήματα

Όταν το κείμενο που τίθεται σε ψηφοφορία περιέχει δύο ή περισσότερες διατάξεις ή αναφέρεται σε δύο ή περισσότερα ζητήματα ή προσφέρεται για χωρισμό σε δύο ή περισσότερα μέρη με ανεξάρτητη λογική και/ή κανονιστική ισχύ, μπορεί να υποβληθεί αίτηση ψηφοφορίας κατά τμήματα από τον εισηγητή, από μια πολιτική ομάδα ή από τους συντάκτες της τροπολογίας.

Η αίτηση υποβάλλεται τουλάχιστον μία ώρα πριν από την έναρξη της συνόδου ολομέλειας, εκτός εάν ο πρόεδρος ορίσει διαφορετική προθεσμία. Ο πρόεδρος αποφασίζει για την αίτηση.

Η ψηφοφορία κατά τμήματα δεν γίνεται δεκτή σε περίπτωση συναινετικών τροπολογιών ή τροπολογιών του εισηγητή.

3. Ψηφοφορία επί των τροπολογιών:

Η ψηφοφορία επί των τροπολογιών διεξάγεται σύμφωνα με τη σειρά αρίθμησης των παραγράφων του κειμένου και με την εξής σειρά προτεραιότητας:

— συμβιβαστικές τροπολογίες, εκτός εάν υπάρχει αντίρρηση εκ μέρους ενός από τους συντάκτες των αρχικών τροπολογιών,

— τροπολογίες του εισηγητή,

— λοιπές τροπολογίες.

Οι τροπολογίες του εισηγητή και οι συμβιβαστικές τροπολογίες, εφόσον υιοθετηθούν, επιφέρουν αυτόματα την ακύρωση όλων των τροπολογιών από τις οποίες απορρέουν.

Όταν κατατίθενται δύο ή περισσότερες πανομοιότυπες τροπολογίες από διαφορετικούς συντάκτες, τίθενται σε ψηφοφορία ως μία ενιαία τροπολογία.

4. Εάν έχουν κατατεθεί για το ίδιο σημείο του κειμένου δύο ή περισσότερες τροπολογίες που αποκλείουν η μία την άλλη, η τροπολογία που αποκλίνει περισσότερο από το αρχικό κείμενο έχει προτεραιότητα και τίθεται πρώτη σε ψηφοφορία.
5. Ο πρόεδρος αναγγέλλει πριν από την ψηφοφορία εάν η υιοθέτηση μιας τροπολογίας επιφέρει την ακύρωση μιας ή περισσότερων άλλων τροπολογιών, είτε επειδή οι τροπολογίες αυτές αποκλείουν η μία την άλλη, εάν αφορούν το ίδιο σημείο του κειμένου, είτε επειδή έρχονται σε αντίφαση μεταξύ τους. Μια τροπολογία εκπίπτει εάν δεν συνάδει με προηγούμενη ψηφισθείσα τροπολογία για την ίδια γνωμοδότηση. Εάν οι συντάκτες μιας τροπολογίας αμφισβητούν τη σχετική απόφαση του προέδρου, η ολομέλεια αποφασίζει κατά πόσο η εν λόγω τροπολογία θα τεθεί ή όχι σε ψηφοφορία.
6. Εάν το σύνολο του κειμένου δεν συγκεντρώνει την πλειοψηφία των εκπεφρασμένων ψήφων στην τελική ψηφοφορία, τότε η ολομέλεια αποφασίζει κατά πόσο το σχέδιο γνωμοδότησης αναπέμπεται στην αρμόδια επιτροπή ή αποσύρεται. Μια γνωμοδότηση κηρύσσεται άκυρη εάν το διοργανικό χρονοδιάγραμμα δεν επιτρέπει περαιτέρω συζήτησή της. Ο πρόεδρος της ΕτΠ ενημερώνει επ' αυτού το θεσμικό όργανο που είχε υποβάλει την αίτηση γνωμοδότησης.

Εάν το σχέδιο γνωμοδότησης αναπεμφθεί στην αρμόδια επιτροπή, η τελευταία έχει τις εξής επιλογές:

- να υποβάλει εκ νέου το σχέδιο γνωμοδότησης προς συζήτηση και υιοθέτηση, όπως αυτό τροποποιήθηκε από τις τροπολογίες που υιοθετήθηκαν από την ολομέλεια·
- να προβεί στον ορισμό νέου εισηγητή και να κινήσει, επομένως, νέα διαδικασία κατάρτισης της γνωμοδότησης·
- να αποφασίσει να μην καταρτισθεί γνωμοδότηση.

Άρθρο 25

Συνοχή του τελικού κειμένου

Εάν η συνοχή του τελικού κειμένου αλλοιωθεί λόγω της ψήφισης τροπολογιών οι οποίες δεν έχουν κηρυχθεί άκυρες σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 5 ή λόγω της ψήφισης τροπολογίας η οποία επιβάλλει ανάλογη τροποποίηση άλλων μερών του κειμένου, οι διοικητικές υπηρεσίες της ΕτΠ, αφού διαβουλευθούν με τις πολιτικές ομάδες, τον εισηγητή και τον συντάκτη των σχετικών τροπολογιών, εισάγουν τροποποιήσεις με σκοπό την αποκατάσταση της συνοχής του τελικού κειμένου. Κάθε ενδεχόμενη παρέμβαση στο κείμενο περιορίζεται στο αυστηρώς ελάχιστο που είναι αναγκαίο για την αποκατάσταση της συνοχής του. Τα μέλη ενημερώνονται για τυχόν αλλαγές.

Άρθρο 26

Επείγουσες γνωμοδοτήσεις

Σε επείγουσες περιπτώσεις, όταν έχει εφαρμοσθεί η κανονική διαδικασία, και η προθεσμία που τάσσουν το Συμβούλιο, η Επιτροπή ή το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν είναι δυνατό να τηρηθεί, το σχέδιο γνωμοδότησης έχει ωστόσο υιοθετηθεί ομόφωνα από την αρμόδια επιτροπή, ο πρόεδρος διαβιβάζει το έγγραφο αυτό στο Συμβούλιο, την Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προς ενημέρωσή τους. Το εν λόγω σχέδιο γνωμοδότησης υποβάλλεται στην ολομέλεια κατά την επόμενη σύνοδο προς έγκριση χωρίς τροποποιήσεις. Σε όλα τα σχετικά με την εν λόγω γνωμοδότηση έγγραφα πρέπει να αναφέρεται ότι αυτή αποτελεί αντικείμενο επείγουσας διαδικασίας.

Άρθρο 27

Απλουστευμένη διαδικασία

1. Τα σχέδια γνωμοδοτήσεων ή εκθέσεων που έχουν εγκριθεί ομόφωνα από την αρμόδια επιτροπή υποβάλλονται στην ολομέλεια προς υιοθέτηση ως έχουν, εκτός εάν τουλάχιστον 32 μέλη ή δεόντως εξουσιοδοτημένοι αναπληρωτές ή μια πολιτική ομάδα έχουν καταθέσει τροπολογία, σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 3 πρώτη περίοδος. Στην περίπτωση αυτή, η τροπολογία συζητείται στην ολομέλεια. Ο εισηγητής παρουσιάζει το σχέδιο γνωμοδότησης ή έκθεσης, το οποίο μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο συζήτησης. Το έγγραφο αυτό κοινοποιείται στα μέλη ταυτόχρονα με το σχέδιο ημερήσιας διάταξης.
2. Εάν η αρμόδια επιτροπή κρίνει ότι για το έγγραφο που της έχει ανατεθεί δεν είναι απαραίτητο να διατυπωθούν παρατηρήσεις ή να προταθούν τροπολογίες από την Επιτροπή των Περιφερειών, μπορεί να προτείνει τη μη διατύπωση επιφυλάξεων για το έγγραφο αυτό. Η σχετική πρόταση υποβάλλεται στην ολομέλεια προς υιοθέτηση χωρίς συζήτηση.

Άρθρο 28**Λήξη της συνόδου ολομέλειας**

Πριν από τη λήξη των εργασιών της συνόδου ολομέλειας, ο πρόεδρος ανακοινώνει την ημερομηνία και τον τόπο διεξαγωγής της επόμενης συνόδου, καθώς και όσα από τα σημεία της ημερήσιας διάταξής της είναι ήδη γνωστά.

Άρθρο 29**Σύμβολα**

1. Η ΕτΠ αναγνωρίζει και υιοθετεί τα ακόλουθα σύμβολα της Ένωσης:
 - α) τη σημαία χρώματος κυανού που φέρει κύκλο δώδεκα χρυσών αστέρων·
 - β) τον ύμνο από την «Ωδή στη χαρά» της ενάτης συμφωνίας του Λούντβιχ βαν Μπετόβεν·
 - γ) το έμβλημα «Ενωμένοι στην πολυμορφία».
2. Η ΕτΠ εορτάζει την ημέρα της Ευρώπης στις 9 Μαΐου.
3. Η σημαία υψώνεται στα κτίρια της ΕτΠ και με την ευκαιρία επίσημων εκδηλώσεων.
4. Ο ύμνος ανακρούεται κατά την έναρξη εκάστης συνόδου για τη συγκρότηση της ΕτΠ σε σώμα μετά από κάθε ανανέωσή της, καθώς και σε άλλες επίσημες συνεδριάσεις, κυρίως για την υποδοχή αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων ή για τον χαιρετισμό νέων μελών μετά από διευρύνσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3**Το προεδρείο και ο πρόεδρος****Άρθρο 30****Σύνθεση του προεδρείου**

Το προεδρείο απαρτίζεται από:

- α) τον πρόεδρο·
- β) τον Α' αντιπρόεδρο·
- γ) έναν αντιπρόεδρο ανά κράτος μέλος·
- δ) 28 άλλα μέλη·
- ε) τους προέδρους των πολιτικών ομάδων.

Οι έδρες του προεδρείου, πλην εκείνων του προέδρου, του Α' αντιπρόεδρου και των προέδρων των πολιτικών ομάδων, κατανέμονται μεταξύ των εθνικών αντιπροσωπειών ως εξής:

- τρεις έδρες: Γερμανία, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Πολωνία, Ηνωμένο Βασίλειο,
- δύο έδρες: Βέλγιο, Βουλγαρία, Κροατία, Τσεχική Δημοκρατία, Δανία, Ιρλανδία, Ελλάδα, Λιθουανία, Ουγγαρία, Κάτω Χώρες, Αυστρία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Φινλανδία, Σουηδία,
- μία έδρα: Εσθονία, Κύπρος, Λετονία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Σλοβενία.

Άρθρο 31**Αντιπρόσωποι των μελών του προεδρείου**

1. Κάθε εθνική αντιπροσωπεία ορίζει στους κόλπους της ένα μέλος ή έναν αναπληρωτή ως αντιπρόσωπο σε προσωποπαγή βάση κάθε μέλους της στο προεδρείο, με εξαίρεση τον πρόεδρο και τον Α' αντιπρόεδρο.
2. Κάθε πολιτική ομάδα ορίζει στους κόλπους της ένα μέλος ή έναν αναπληρωτή σε προσωποπαγή βάση ως αντιπρόσωπο του προέδρου της.
3. Ένας αντιπρόσωπος σε προσωποπαγή βάση έχει δικαίωμα συμμετοχής στις συνεδριάσεις, δικαίωμα λόγου και δικαίωμα ψήφου μόνον όταν αντιπροσωπεύει το αντίστοιχο μέλος του προεδρείου. Η εκχώρηση ψήφου κοινοποιείται στον γενικό γραμματέα πριν από τη σχετική συνεδρίαση σύμφωνα με την απαιτούμενη διαδικασία κοινοποίησης.

Άρθρο 32**Διαδικασία εκλογής**

1. Το προεδρείο εκλέγεται από την ολομέλεια για περίοδο δυόμισι ετών.

2. Η εκλογή διεξάγεται υπό την προεδρία του προσωρινού προέδρου, σύμφωνα με τα άρθρα 11 και 12. Όλες οι υποψηφιότητες κατατίθενται εγγράφως στον γενικό γραμματέα τουλάχιστον μία ώρα πριν από την έναρξη της συνόδου ολομέλειας. Η εκλογή δεν είναι δυνατή παρά μόνον μετά την εξακρίβωση της απαρτίας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 21 παράγραφος 1 πρώτη περίοδος.

Άρθρο 33

Εκλογή του προέδρου και του Α' αντιπροέδρου

1. Πριν από την εκλογή του προέδρου και του Α' αντιπροέδρου, οι υποψήφιοι για τις θέσεις αυτές δύνανται να προβούν σε σύντομη δήλωση προς την ολομέλεια. Ο χρόνος ομιλίας είναι ο ίδιος για όλους τους υποψηφίους και καθορίζεται από τον προσωρινό πρόεδρο.
2. Η εκλογή του προέδρου και η εκλογή του Α' αντιπροέδρου διεξάγονται χωριστά. Εκλέγονται δε αμφοτέροι με την πλειοψηφία των ψηφισάντων.
3. Έγκυρες μορφές ψηφοφορίας είναι η υπερψήφιση και η αποχή. Μόνον οι ψήφοι «υπέρ» λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό της απαιτούμενης πλειοψηφίας.
4. Σε περίπτωση που κανένας υποψήφιος δεν συγκεντρώσει την πλειοψηφία στον πρώτο γύρο, διεξάγεται δεύτερος γύρος, κατά τον οποίο εκλέγεται ο υποψήφιος που συγκεντρώνει τον μεγαλύτερο αριθμό ψήφων. Σε περίπτωση ισοψηφίας, διενεργείται κλήρωση.

Άρθρο 34

Εκλογή των μελών του προεδρείου

1. Οι εθνικές αντιπροσωπείες που προτείνουν έναν μόνον υποψήφιο για την κάθε έδρα που τους αναλογεί στο προεδρείο μπορούν να καταρτίσουν ενιαίο ψηφοδέλτιο. Το ψηφοδέλτιο αυτό τίθεται σε ψηφοφορία και υιοθετείται εάν συγκεντρώσει την πλειοψηφία των εκπεφρασμένων ψήφων.

Εάν το ενιαίο ψηφοδέλτιο καταψηφισθεί ή εάν, για κάποια εθνική αντιπροσωπεία, ο αριθμός των προτεινόμενων υποψηφίων υπερβαίνει τον αριθμό των εδρών που διαθέτει η αντιπροσωπεία αυτή στο προεδρείο, τότε διεξάγεται χωριστή ψηφοφορία για κάθε έδρα. Στην προκειμένη περίπτωση εφαρμόζονται οι διατάξεις περί εκλογής του προέδρου και του Α' αντιπροέδρου, σύμφωνα με το άρθρο 32 και το άρθρο 33 παράγραφοι 2 έως 4 του εσωτερικού κανονισμού.

2. Οι πρόεδροι των πολιτικών ομάδων που εκλέγονται από κάθε ομάδα αποτελούν μέλη του προεδρείου.

Άρθρο 35

Εκλογή αντιπροσώπων

Η εκλογή ενός υποψηφίου ως μέλους του προεδρείου συνεπάγεται και την αυτόματη εκλογή του σε προσωποπαγή βάση αντιπροσώπου του.

Άρθρο 36

Αναπληρωματικές εκλογές για την πλήρωση κενής έδρας του προεδρείου

Σε περίπτωση τερματισμού της θητείας ή παραίτησης από το προεδρείο ενός μέλους ή του σε προσωποπαγή βάση αντιπροσώπου του, κινείται η διαδικασία αντικατάστασής του για το υπολειπόμενο διάστημα της θητείας του, σύμφωνα με τα άρθρα 30 έως 35 του εσωτερικού κανονισμού. Οι αναπληρωματικές εκλογές για την πλήρωση της χηρεύουσας έδρας του προεδρείου διεξάγονται σε σύνοδο ολομέλειας, της οποίας τις εργασίες διευθύνει ο πρόεδρος ή ένας εκ των αντιπροσώπων του υπό την έννοια του άρθρου 39 παράγραφος 3.

Άρθρο 37

Καθήκοντα του προεδρείου

Στα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες του προεδρείου συγκαταλέγονται τα εξής:

- α) η κατάρτιση και η παρουσίαση στην ολομέλεια του πολιτικού του προγράμματος κατά την έναρξη της θητείας του, καθώς και ο έλεγχος της εκτέλεσής αυτού· κατά τη λήξη της θητείας του, το προεδρείο υποβάλλει στην ολομέλεια έκθεση σχετικά με την εκτέλεση του πολιτικού του προγράμματος·
- β) η οργάνωση και ο συντονισμός των εργασιών της ολομέλειας και των επιτροπών·
- γ) η έγκριση, βάσει προτάσεων των επιτροπών, του ετήσιου προγράμματος εργασιών τους·
- δ) η γενική ευθύνη για θέματα δημοσιονομικού, οργανωτικού και διοικητικού χαρακτήρα που αφορούν τα μέλη και τους αναπληρωτές, καθώς και η εσωτερική οργάνωση της ΕτΠ και της γενικής της γραμματείας, συμπεριλαμβανομένου του οργανογράμματος και των οργάνων της·

- ε) η δυνατότητα:
- σύστασης ομάδων εργασίας από μέλη του ή από άλλα μέλη της ΕτΠ, με σκοπό να του παρέχουν συμβουλές επί ειδικών θεμάτων· οι εν λόγω ομάδες εργασίας απαρτίζονται από 12, κατ' ανώτατο όριο, μέλη·
 - πρόσκλησης στις συνεδριάσεις του άλλων μελών της ΕτΠ, βάσει των προσόντων ή των αρμοδιοτήτων τους, καθώς και προσωπικοτήτων εκτός οργάνου·
- στ) ο διορισμός του γενικού γραμματέα, καθώς και των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού που αναφέρονται στο άρθρο 73·
- ζ) η υποβολή στην ολομέλεια του σχεδίου κατάστασης των προβλεπόμενων εσόδων και εξόδων της ΕτΠ, σύμφωνα με το άρθρο 75 του εσωτερικού κανονισμού·
- η) η έγκριση των εκτός έδρας συνεδριάσεων·
- θ) η υιοθέτηση των διατάξεων που διέπουν τη σύνθεση και τη λειτουργία των ομάδων εργασίας, των μεικτών επιτροπών που συγκροτούνται με υποψήφιες προς ένταξη χώρες ή άλλων πολιτικών δομών στις οποίες συμμετέχουν μέλη της ΕτΠ·
- Οι μεικτές συμβουλευτικές επιτροπές συγκροτούνται από τοπικούς και περιφερειακούς εκπροσώπους των υποψηφίων προς ένταξη χωρών δυνάμει των διατάξεων της σχετικής συμφωνίας σταθεροποίησης και σύνδεσης.
- Τα μέλη των μεικτών συμβουλευτικών επιτροπών από τις υποψήφιες προς ένταξη χώρες διορίζονται επίσημα από την κυβέρνηση της χώρας τους προκειμένου να εκπροσωπούν τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές της. Οι αποφάσεις των μεικτών συμβουλευτικών επιτροπών λαμβάνονται από κοινού με τους εκπροσώπους της χώρας εταίρου, υπό καθεστώς συμπροεδρίας μεταξύ της ΕτΠ και της χώρας εταίρου.
- Οι μεικτές συμβουλευτικές επιτροπές υιοθετούν εκθέσεις και συστάσεις που επικεντρώνονται σε τομείς της ενταξιακής διαδικασίας σχετικούς με τις τοπικές αρχές. Οι εκθέσεις μπορούν επίσης να απευθύνονται στο Συμβούλιο Σύνδεσης.
- ι) η απόφαση περί άσκησης προσφυγής ή αίτηση παρέμβασης ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν η ολομέλεια δεν δύναται να αποφανθεί εμπρόθεσμα. Η απόφαση αυτή λαμβάνεται με την πλειοψηφία των ψηφισάντων και αφού εξακριβωθεί η απαρτία που προβλέπεται στο άρθρο 38 παράγραφος 2 πρώτη περίοδος. Η πρόταση άσκησης προσφυγής υποβάλλεται είτε από τον πρόεδρο της ΕτΠ είτε από την αρμόδια επιτροπή ενεργούσα συμφώνως προς τα άρθρα 58 και 59. Εάν η απόφαση υιοθετηθεί, η προσφυγή ασκείται εξ ονόματος της ΕτΠ από τον πρόεδρο, ο οποίος και υποβάλλει στην κρίση της ολομέλειας, κατά την προσεχή σύνοδο, την απόφαση για την επικύρωση της προσφυγής. Εάν, μετά από εξακρίβωση της απαρτίας που προβλέπεται στο άρθρο 21 παράγραφος 1 πρώτη περίοδος, και με την πλειοψηφία που απαιτείται δυνάμει του άρθρου 13 στοιχείο ζ), η ολομέλεια αποφανθεί κατά της προσφυγής, ο πρόεδρος αποσύρει την προσφυγή.

Άρθρο 38

Σύγκληση του προεδρείου, απαρτία και λήψη αποφάσεων

1. Το προεδρείο συγκαλείται από τον πρόεδρο, ο οποίος, με τη σύμφωνη γνώμη του Α' αντιπροέδρου, καθορίζει την ημερομηνία της συνεδρίασης και καταρτίζει την ημερήσια διάταξη αυτής. Το προεδρείο συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά ανά τρίμηνο ή εντός 14 ημερών από την υποβολή γραπτού αιτήματος εκ μέρους του ενός τετάρτου τουλάχιστον των μελών του.
2. Απαρτία υπάρχει όταν είναι παρόντα τα μισά τουλάχιστον από τα μέλη του προεδρείου. Η απαρτία εξακριβώνεται κατόπιν αιτήματος ενός μέλους και εφόσον έξι τουλάχιστον μέλη ψηφίσουν υπέρ του αιτήματος αυτού. Εάν δεν έχει ζητηθεί η εξακρίβωση της απαρτίας, όλες οι ψηφοφορίες είναι έγκυρες, ανεξάρτητα από τον αριθμό των παρόντων μελών. Εάν εξακριβωθεί ότι δεν υπάρχει απαρτία, το προεδρείο δύναται μεν να συνεχίσει τις συζητήσεις, οι ψηφοφορίες, όμως, αναβάλλονται για την επόμενη συνεδρίαση.
3. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με την πλειοψηφία των ψηφισάντων, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από τον παρόντα εσωτερικό κανονισμό. Ισχύουν δε οι διατάξεις του άρθρου 22 παράγραφοι 2 και 6.
4. Με την επιφύλαξη του άρθρου 40 παράγραφος 4 στοιχείο β), κατά την προετοιμασία των αποφάσεων του προεδρείου ο πρόεδρος δύναται να αναθέσει στον γενικό γραμματέα να καταρτίσει έγγραφα προς συζήτηση και να διατυπώσει συστάσεις προς απόφαση για καθένα από τα προς εξέταση θέματα· τα εν λόγω έγγραφα και οι συστάσεις προσαρτώνται στο σχέδιο ημερήσιας διάταξης.

5. Τα έγγραφα αυτά διατίθενται ηλεκτρονικά στα μέλη, τουλάχιστον δέκα ημέρες πριν από την έναρξη της συνεδρίασης. Οι τροπολογίες για τα έγγραφα του προεδρείου πρέπει να περιέχονται στον γενικό γραμματέα τουλάχιστον δύο εργάσιμες ημέρες πριν από τη συνεδρίαση του προεδρείου και σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες κατάθεσης· πρέπει δε να είναι διαθέσιμες σε ηλεκτρονική μορφή αμέσως μετά τη μετάφρασή τους.
6. Σε έκτακτες περιπτώσεις, ο πρόεδρος δύναται να προσφύγει σε γραπτή διαδικασία για την υιοθέτηση μιας απόφασης, η οποία δεν μπορεί να αφορά πρόσωπα. Ο πρόεδρος απευθύνει στα μέλη την πρόταση απόφασης και τα καλεί να του κοινοποιήσουν εγγράφως, και εντός προθεσμίας πέντε εργάσιμων ημερών, τις ενδεχόμενες αντιρρήσεις τους. Η απόφαση θεωρείται ως εγκριθείσα, εκτός εάν εκφραστούν ενστάσεις από τουλάχιστον έξι μέλη.

Άρθρο 39

Ο πρόεδρος

1. Ο πρόεδρος διευθύνει τις εργασίες της ΕτΠ.
2. Η ΕτΠ εκπροσωπείται από τον πρόεδρο, ο οποίος δύναται να εκχωρήσει την αρμοδιότητα αυτή.
3. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, τον πρόεδρο αντιπροσωπεύει ο Α' αντιπρόεδρος· σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος και του Α' αντιπροέδρου, τον πρόεδρο αντιπροσωπεύει ένας από τους άλλους αντιπροέδρους.

Άρθρο 40

Επιτροπή δημοσιονομικών και διοικητικών θεμάτων

1. Το προεδρείο συγκροτεί, δυνάμει του άρθρου 37, μια συμβουλευτική επιτροπή δημοσιονομικών και διοικητικών θεμάτων, της οποίας πρόεδρος ορίζεται ένα μέλος του προεδρείου.
2. Οι ημερομηνίες διεξαγωγής και η ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων της εν λόγω επιτροπής καθορίζονται από τον πρόεδρό της με τη σύμφωνη γνώμη του Α' αντιπροέδρου της.
3. Η επιτροπή δημοσιονομικών και διοικητικών θεμάτων δύναται να ορίσει εκ των μελών της εκπρόσωπο που συνδράμει τον πρόεδρό της στην ενημέρωση του προεδρείου σχετικά με τα καθήκοντα που του έχουν ανατεθεί.
4. Η επιτροπή δημοσιονομικών και διοικητικών θεμάτων επωμίζεται τα ακόλουθα καθήκοντα:
 - α) την εξέταση και την υιοθέτηση του προσωρινού σχεδίου κατάστασης των προβλεπόμενων εσόδων και εξόδων, το οποίο υποβάλλεται από τον γενικό γραμματέα, σύμφωνα με το άρθρο 75·
 - β) την κατάρτιση σχεδίων οδηγιών και αποφάσεων του προεδρείου για οικονομικά, οργανωτικά και διοικητικά θέματα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν τα μέλη και τους αναπληρωτές·

Τα έγγραφα αυτά, καθώς και το σημείωμα των αποφάσεων της επιτροπής δημοσιονομικών και διοικητικών θεμάτων αποστέλλονται στα μέλη του προεδρείου δυνάμει του άρθρου 38 παράγραφοι 4 και 5.
 - γ) την εξέταση κάθε σημαντικού ζητήματος που ενδέχεται να λειτουργήσει εις βάρος της χρηστής διαχείρισης των πιστώσεων ή να εμποδίσει την επίτευξη των τεθέντων στόχων, ιδίως όσον αφορά την προβλεπόμενη χρήση των πιστώσεων·
 - δ) την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της εκτέλεσης του τρέχοντος προϋπολογισμού, τις μεταφορές πιστώσεων, τις διαδικασίες που αφορούν τα οργανογράμματα, τις διοικητικές πιστώσεις και τις δραστηριότητες σχετικά με κτιριακά σχέδια·
5. Ο πρόεδρος της επιτροπής δημοσιονομικών και διοικητικών θεμάτων εκπροσωπεί την ΕτΠ ενώπιον των αρμόδιων για τον προϋπολογισμό αρχών της Ένωσης.

Γνωμοδοτήσεις, εκθέσεις και ψηφίσματα — Διαδικασία στο προεδρείο

Άρθρο 41

Γνωμοδοτήσεις — Νομική βάση

Η ΕτΠ υιοθετεί τις γνωμοδοτήσεις της σύμφωνα με το άρθρο 307 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

- α) όταν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο ή η Επιτροπή ζητούν τη γνώμη της, στις περιπτώσεις που προβλέπονται από τις Συνθήκες και σε όλες τις άλλες περιπτώσεις όπου αυτό κρίνεται σκόπιμο από ένα εξ αυτών των θεσμικών οργάνων, ιδίως όταν πρόκειται για διασυνοριακή συνεργασία·

- β) ίδια πρωτοβουλία, στις περιπτώσεις που το κρίνει σκόπιμο, είτε
- i) βάσει ανακοίνωσης, έκθεσης ή άλλης νομοθετικής πρότασης οργάνου της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εστάλη στην ΕτΠ για ενημέρωση ή βάσει αιτήματος από το κράτος μέλος που ασκεί την τρέχουσα ή θα ασκήσει την επόμενη προεδρία του Συμβουλίου,
- είτε
- ii) εξ ολοκλήρου ίδια πρωτοβουλία σε όλες τις υπόλοιπες περιπτώσεις.
- γ) όταν ζητείται η γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, κατ' εφαρμογή του άρθρου 304 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και εφόσον η ίδια θεωρεί ότι διακυβεύονται συγκεκριμένα περιφερειακά συμφέροντα.

Άρθρο 42

Γνωμοδοτήσεις — Ανάθεση σε επιτροπή

1. Οι αιτήσεις γνωμοδότησης που υποβάλλουν το Συμβούλιο, η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ανατίθενται από τον πρόεδρο, όταν τις παραλαμβάνει, στην εκάστοτε αρμόδια επιτροπή. Το προεδρείο ενημερώνεται επ' αυτού κατά την επόμενη συνεδρίαση.
2. Σε περίπτωση που το θέμα μιας γνωμοδότησης εμπίπτει στις αρμοδιότητες περισσότερων της μίας επιτροπών, ο πρόεδρος ορίζει την αρμόδια επιτροπή και, εάν κριθεί απαραίτητο, δύναται να προτείνει στο προεδρείο τη συγκρότηση ομάδας εργασίας αποτελούμενης από εκπροσώπους των ενδιαφερόμενων επιτροπών.
3. Εάν μια επιτροπή δεν συμφωνεί με την απόφαση που λαμβάνει ο πρόεδρος βάσει των ανωτέρω παραγράφων 1 και 2, μπορεί, μέσω του προέδρου της, να ζητήσει από το προεδρείο να αποφανθεί για το θέμα.

Άρθρο 43

Ορισμός γενικού εισηγητή

1. Εάν η αρμόδια επιτροπή δεν είναι σε θέση να επεξεργασθεί ένα σχέδιο γνωμοδότησης εντός της ταχθείσας προθεσμίας, το προεδρείο δύναται να προτείνει τον ορισμό γενικού εισηγητή από την ολομέλεια, ο οποίος επιφορτίζεται με την υποβολή σχεδίου γνωμοδότησης απευθείας σε αυτήν.
2. Όταν όμως η ταχθείσα προθεσμία δεν επαρκεί για τον ορισμό γενικού εισηγητή από την ολομέλεια της ΕτΠ, γενικό εισηγητή μπορεί να ορίσει ο πρόεδρος, ο οποίος ενημερώνει επ' αυτού την ολομέλεια κατά την επόμενη σύνοδο ολομέλειας.
3. Ο γενικός εισηγητής πρέπει να αποτελεί μέλος της ενδιαφερόμενης επιτροπής.
4. Και στις δύο περιπτώσεις, η ενδιαφερόμενη επιτροπή συνεδριάζει, ει δυνατόν, προκειμένου να διεξαγάγει γενική κατατοπιστική συζήτηση για το θέμα της γνωμοδότησης ή της έκθεσης.

Άρθρο 44

Γνωμοδοτήσεις πρωτοβουλίας

1. Προτάσεις για την κατάρτιση γνωμοδοτήσεων πρωτοβουλίας με βάση το άρθρο 41 στοιχείο β) σημείο ii) μπορούν να υποβάλλονται προς έγκριση στο προεδρείο από τρία μέλη του, από μια επιτροπή μέσω του προέδρου της ή από 32 μέλη της ΕτΠ. Οι προτάσεις αυτές πρέπει να είναι δεόντως αιτιολογημένες, υποβάλλονται δε ταυτόχρονα με όλα τα λοιπά έγγραφα προς συζήτηση που προβλέπονται στο άρθρο 38 παράγραφος 4 και, ει δυνατόν, πριν από την υιοθέτηση του ετήσιου προγράμματος εργασίας.
2. Το προεδρείο αποφασίζει με πλειοψηφία τριών τετάρτων των ψηφισάντων για τη συνέχεια που πρέπει να δοθεί σε προτάσεις κατάρτισης γνωμοδοτήσεων πρωτοβουλίας με βάση το άρθρο 41 στοιχείο β) σημείο ii). Η επεξεργασία των γνωμοδοτήσεων πρωτοβουλίας ανατίθεται στην εκάστοτε αρμόδια επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 42. Ο πρόεδρος ενημερώνει την ολομέλεια για όλες τις αποφάσεις του προεδρείου που αφορούν την υιοθέτηση των εν λόγω προτάσεων και την ανάθεση των αντίστοιχων γνωμοδοτήσεων πρωτοβουλίας.

Άρθρο 45

Υποβολή ψηφισμάτων

1. Ψηφίσματα περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη μόνον όταν αυτά έχουν σχέση με τους τομείς δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφορούν σημαντικά ζητήματα των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και περιφερειακής διοίκησης και έχουν επίκαιρο χαρακτήρα.

2. Σχέδια ψηφισμάτων ή αιτήσεις κατάρτισης ψηφίσματος μπορούν να υποβληθούν στην ΕτΠ από τουλάχιστον 32 μέλη ή από μια πολιτική ομάδα. Όλα τα εν λόγω σχέδια ή αιτήσεις υποβάλλονται στο προεδρείο εγγράφως και φέρουν τα ονόματα των μελών ή της πολιτικής ομάδας που τα υποστηρίζουν. Περιέρχονται δε στον γενικό γραμματέα τουλάχιστον πέντε εργάσιμες ημέρες πριν από την έναρξη της συνεδρίασης του προεδρείου.
3. Εάν το προεδρείο αποφασίσει ότι η ΕτΠ πρέπει να καταρτίσει ένα σχέδιο ψηφίσματος ή να δώσει συνέχεια σε μια αίτηση κατάρτισης ψηφίσματος, δύναται:
 - α) είτε να εγγράψει το σχέδιο ψηφίσματος στο προσχέδιο ημερήσιας διάταξης της συνόδου ολομέλειας, σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 1·
 - β) είτε να εγγράψει το σχέδιο ψηφίσματος στην ημερήσια διάταξη της επόμενης συνόδου ολομέλειας, βάσει του άρθρου 15 παράγραφος 6 δεύτερη περίοδος. Σε αυτή την περίπτωση, το σχέδιο ψηφίσματος εξετάζεται κατά τη δεύτερη ημέρα της συνόδου.
4. Σχέδια ψηφίσματος που αφορούν ένα απρόβλεπτο γεγονός συντελεσθέν μετά τη λήξη της προθεσμίας που ορίζει η παράγραφος 2 (επείγοντα ψηφίσματα) και τα οποία πληρούν τους όρους της παραγράφου 1, μπορούν να υποβληθούν το αργότερο κατά την έναρξη της συνεδρίασης του προεδρείου. Εάν το προεδρείο διαπιστώσει ότι μια πρόταση σχετίζεται άμεσα με τα καθήκοντα της ΕτΠ, την εξετάζει σύμφωνα με την παράγραφο 3 στοιχείο β). Τροπολογίες στα σχέδια επειγόντων ψηφισμάτων μπορεί να καταθέσει κάθε μέλος κατά τη διάρκεια της συνόδου ολομέλειας.

Άρθρο 46

Προβολή των γνωμοδοτήσεων, των εκθέσεων και των ψηφισμάτων

Το προεδρείο είναι επιφορτισμένο με την προβολή των γνωμοδοτήσεων, των εκθέσεων και των ψηφισμάτων που εκδίδει η ΕτΠ. Αναλαμβάνει, επίσης, να υιοθετήσει κατευθυντήριες γραμμές για τη διαδικασία παρακολούθησης των γνωμοδοτήσεων, σε συμφωνία με τις διατάξεις του άρθρου 56.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Διάσκεψη των Προέδρων

Άρθρο 47

Σύνθεση

Η Διάσκεψη των Προέδρων αποτελείται από τον πρόεδρο, τον Α' αντιπρόεδρο και τους προέδρους των πολιτικών ομάδων. Οι πρόεδροι των πολιτικών ομάδων μπορούν να εκπροσωπηθούν από άλλο μέλος της ομάδας τους.

Άρθρο 48

Αρμοδιότητες

Η Διάσκεψη των Προέδρων συνεδριάζει για να εξετάσει οποιοδήποτε θέμα της υποβάλλει ο πρόεδρος προκειμένου να προετοιμαστεί και να διευκολυνθεί η αναζήτηση πολιτικής συναίνεσης σχετικά με τις αποφάσεις των οργάνων της ΕτΠ.

Στην ανακοίνωσή του προς το προεδρείο, ο πρόεδρος υποβάλλει αναφορά σχετικά με τις συζητήσεις που έλαβαν χώρα στη συνεδρίαση της Διάσκεψης των Προέδρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Επιτροπές

Άρθρο 49

Σύνθεση και αρμοδιότητες

1. Κατά την έναρξη κάθε πενταετούς θητείας, η ολομέλεια συγκροτεί επιτροπές επιφορτισμένες με την προετοιμασία των εργασιών της, καθορίζει δε τη σύνθεση και τις αρμοδιότητές τους κατόπιν προτάσεως του προεδρείου.
2. Η σύνθεση των επιτροπών πρέπει να αντικατοπτρίζει την εκπροσώπηση των κρατών μελών στην ΕτΠ.
3. Τα μέλη της ΕτΠ πρέπει να μετέχουν σε μία τουλάχιστον επιτροπή, όχι όμως σε περισσότερες από δύο. Το προεδρείο δύναται να εγκρίνει παρεκκλίσεις για μέλη που ανήκουν σε εθνικές αντιπροσωπείες των οποίων τα μέλη είναι λιγότερα από τον αριθμό των επιτροπών.

Άρθρο 50

Πρόεδρος και αντιπρόεδροι

1. Κάθε επιτροπή εκλέγει μεταξύ των μελών της έναν πρόεδρο, έναν πρώτο αντιπρόεδρο και όχι περισσότερους από δύο άλλους αντιπροέδρους. Αυτοί εκλέγονται για περίοδο δυόμισι ετών.
2. Εάν ο αριθμός των υποψηφίων αντιστοιχεί στον αριθμό των προς πλήρωση εδρών, η εκλογή μπορεί να πραγματοποιηθεί διά βοής. Σε διαφορετική περίπτωση ή κατόπιν αιτήματος του ενός έκτου των μελών της επιτροπής, η εκλογή διεξάγεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33 παράγραφοι 2 έως 4 σχετικά με την εκλογή του προέδρου και του Α' αντιπροέδρου της ΕτΠ.
3. Όταν ένας πρόεδρος ή αντιπρόεδρος απολέσει την ιδιότητα του μέλους της ΕτΠ ή παραιτηθεί από τη θέση του προέδρου ή αντιπροέδρου μιας επιτροπής, η χηρεύουσα θέση καλύπτεται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο παρόν άρθρο.

Άρθρο 51

Καθήκοντα των επιτροπών

1. Σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που τους ανατίθενται από την ολομέλεια δυνάμει του άρθρου 49, οι επιτροπές συζητούν τις πολιτικές της Ένωσης. Ειδικότερα, καταρτίζουν σχέδια γνωμοδοτήσεων, εκθέσεων και ψηφισμάτων, τα οποία στη συνέχεια υποβάλλονται στην ολομέλεια προς υιοθέτηση.
2. Οι επιτροπές αποφασίζουν για την επεξεργασία γνωμοδοτήσεων με βάση:
 - το άρθρο 41 στοιχείο α)
 - το άρθρο 41 στοιχείο β) σημείο i)
 - το άρθρο 41 στοιχείο γ)
3. Οι επιτροπές καταρτίζουν το ετήσιο σχέδιο προγράμματος εργασιών τους σύμφωνα με τις πολιτικές προτεραιότητες της ΕτΠ και το υποβάλλουν προς έγκριση στο προεδρείο.

Άρθρο 52

Σύγκληση των επιτροπών και ημερήσια διάταξη

1. Η ημερομηνία διεξαγωγής και η ημερήσια διάταξη μιας συνεδρίασης επιτροπής καθορίζονται από τον πρόεδρό της με τη σύμφωνη γνώμη του πρώτου αντιπροέδρου.
2. Η επιτροπή συγκαλείται από τον πρόεδρό της. Η πρόσκληση σε τακτική συνεδρίαση και η ημερήσια διάταξη αυτής πρέπει να περιέρχονται στα μέλη τουλάχιστον τέσσερις εβδομάδες πριν από την ημερομηνία διεξαγωγής της συνεδρίασης.
3. Σε περίπτωση που τουλάχιστον το ένα τέταρτο των μελών μιας επιτροπής το ζητήσει εγγράφως, ο πρόεδρος της εν λόγω επιτροπής οφείλει να συγκαλέσει έκτακτη συνεδρίαση, η οποία διεξάγεται το αργότερο εντός τεσσάρων εβδομάδων από την υποβολή της αίτησης. Η ημερήσια διάταξη της έκτακτης συνεδρίασης καταρτίζεται από τα μέλη που υποβάλλουν την αίτηση σύγκλησής της. Η ημερήσια διάταξη της συνεδρίασης αποστέλλεται στα μέλη ταυτόχρονα με τη σχετική πρόσκληση.
4. Όλα τα σχέδια γνωμοδότησης και λοιπά έγγραφα προς συζήτηση που πρέπει να μεταφραστούν περιέρχονται στη γραμματεία της επιτροπής πέντε τουλάχιστον εβδομάδες πριν από την ημερομηνία διεξαγωγής της εν λόγω συνεδρίασης. Διαβιβάζονται στα μέλη ηλεκτρονικά, τουλάχιστον 12 εργάσιμες ημέρες πριν από την ημερομηνία διεξαγωγής της συνεδρίασης. Οι ανωτέρω προθεσμίες μπορούν να τροποποιηθούν από τον πρόεδρο σε εξαιρετικές περιπτώσεις.
5. Τα έγγραφα διαβιβάζονται στη γραμματεία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και σύμφωνα με τον μορφότυπο που έχει εγκρίνει το προεδρείο. Οι πολιτικές συστάσεις που περιλαμβάνονται στο έγγραφο δεν πρέπει να υπερβαίνουν συνολικά τις 10 σελίδες (15 000 χαρακτήρες), με περιθώριο ανοχής, για γλωσσικούς λόγους, 10% κατ' ανώτατο όριο. Εντούτοις, ο πρόεδρος της επιτροπής μπορεί, κατ' εξαίρεση, να επιτρέψει παρεκκλίσεις, όταν το υπό εξέταση θέμα απαιτεί εκτενέστερη ανάλυση.

Άρθρο 53

Παρουσία των μελών και δημοσιότητα των εργασιών

1. Όλα τα μέλη και οι αναπληρωτές που συμμετέχουν σε συνεδρίαση υπογράφουν κατάλογο παρουσιών για κάθε ημέρα συνεδρίασης.
2. Οι συνεδριάσεις των επιτροπών είναι δημόσιες, εκτός εάν μία επιτροπή αποφασίσει διαφορετικά για ολόκληρη τη συνεδρίαση ή για ένα συγκεκριμένο σημείο της ημερήσιας διάταξης.

3. Εκπρόσωποι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, καθώς και άλλες προσωπικότητες, μπορούν να προσκληθούν να συμμετάσχουν στις συνεδριάσεις των επιτροπών και να απαντήσουν σε ερωτήσεις των μελών τους.

Άρθρο 54

Προθεσμίες για την κατάρτιση γνωμοδοτήσεων

1. Οι επιτροπές υποβάλλουν τα σχέδια γνωμοδοτήσεων εντός των προθεσμιών που προβλέπονται από το διοργανικό χρονοδιάγραμμα. Εξετάζουν ένα σχέδιο γνωμοδότησης σε δύο, κατ' ανώτατο όριο, συνεδριάσεις, στις οποίες δεν συνυπολογίζεται η πρώτη συνεδρίαση, που είναι αφιερωμένη στην οργάνωση των εργασιών.
2. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, το προεδρείο μπορεί να εγκρίνει τη διεξαγωγή περαιτέρω συνεδριάσεων για την εξέταση ενός σχεδίου γνωμοδότησης ή να παρατείνει την προθεσμία υποβολής του.

Άρθρο 55

Περιεχόμενο των γνωμοδοτήσεων

1. Μια γνωμοδότηση της ΕτΠ παρουσιάζει τις απόψεις και τις συστάσεις της για το υπό συζήτηση θέμα καθώς και, ενδεχομένως, συγκεκριμένες προτάσεις τροποποίησης του υπό εξέταση εγγράφου.
2. Οι γνωμοδοτήσεις της ΕτΠ, όταν αφορούν προτάσεις για νομοθετικές πράξεις σε τομείς που δεν emπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ένωσης, διατυπώνουν άποψη ως προς τη συμμόρφωση των γνωμοδοτήσεων αυτών με την αρχή της επικουρικότητας και της αναλογικότητας.

Άλλες γνωμοδοτήσεις της ΕτΠ μπορούν να κάνουν αναφορά στην εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, όπου αυτό θεωρείται αναγκαίο ή ενδεδειγμένο.

3. Στις γνωμοδοτήσεις αναφέρεται επίσης, όποτε αυτό είναι δυνατό, ο αναμενόμενος αντίκτυπος στη διοίκηση και στα οικονομικά των τοπικών και περιφερειακών αρχών.
4. Οι γνωμοδοτήσεις της ΕτΠ που αφορούν νομοθετικές πράξεις θα πρέπει να περιλαμβάνουν συνιστώμενες τροπολογίες στο κείμενο της Επιτροπής.
5. Εάν κρίνεται σκόπιμο, καταρτίζεται σχετική αιτιολογική έκθεση υπό την ευθύνη του εισηγητή, η οποία δεν υποβάλλεται σε ψηφοφορία. Το περιεχόμενό της, ωστόσο, πρέπει να συμφωνεί με το κείμενο της γνωμοδότησης που τίθεται σε ψηφοφορία.
6. Ένα σχέδιο γνωμοδότησης στο οποίο προτείνεται η πραγματοποίηση νέας δραστηριότητας της ΕτΠ, η οποία έχει δημοσιονομικές συνέπειες, πρέπει να συνοδεύεται από σχετικό παράρτημα, το οποίο θα περιλαμβάνει εκτίμηση του κόστους της προτεινόμενης δραστηριότητας. Το προεδρείο θεσπίζει διατάξεις για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 56

Παρακολούθηση της συνέχειας που δίδεται στις γνωμοδοτήσεις της ΕτΠ

Κατά το διάστημα μετά την υιοθέτηση μιας γνωμοδότησης, ο εισηγητής και ο πρόεδρος της επιτροπής που είχε οριστεί αρμόδια για την κατάρτιση του σχεδίου γνωμοδότησης, επικουρούμενοι από τη γενική γραμματεία, παρακολουθούν την εξέλιξη της διαδικασίας διαβούλευσης με την ΕτΠ, και προβαίνουν σε όλες τις κατάλληλες ενέργειες για την προώθηση των θέσεων που λαμβάνει η ΕτΠ στην υιοθετηθείσα γνωμοδότηση, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη το θεσμικό χρονοδιάγραμμα.

Άρθρο 57

Αναθεωρημένες γνωμοδοτήσεις

1. Εάν η επιτροπή κρίνει απαραίτητο, δύναται να ζητήσει από το προεδρείο έγκριση για την κατάρτιση αναθεωρημένου σχεδίου γνωμοδότησης για το ίδιο θέμα και, ει δυνατόν, από τον ίδιο εισηγητή, προκειμένου να ανταποκριθεί στις οργανικές εξελίξεις της σχετικής νομοθετικής διαδικασίας. Σε περίπτωση που η πρόοδος της διαδικασίας δεν αφήνει χρονικά περιθώρια στο προεδρείο για να αποφασίσει, ο πρόεδρος μπορεί να εγκρίνει την κατάρτιση αναθεωρημένης γνωμοδότησης και ενημερώνει το προεδρείο στην επόμενη συνεδρίασή του.
2. Η επιτροπή συνέρχεται, ει δυνατόν, ώστε να προβεί σε συζήτηση και υιοθέτηση του αναθεωρημένου σχεδίου γνωμοδότησης το οποίο υποβάλλεται στην επόμενη σύνοδο ολομέλειας.

3. Στην περίπτωση που η διαδικασία διαβούλευσης με την ΕτΠ βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο και, συνεπώς, η αρμόδια επιτροπή δεν διαθέτει επαρκή χρόνο για να αποφανθεί, ο πρόεδρος της επιτροπής αυτής ενημερώνει απευθείας τον πρόεδρο της ΕτΠ, προκειμένου να εγκρίνει την προσφυγή στη διαδικασία ορισμού γενικού εισηγητή, σύμφωνα με το άρθρο 43.

Άρθρο 58

Προσφυγή για παραβίαση της αρχής της επικουρικότητας

1. Η άσκηση προσφυγής ή η αίτηση παρέμβασης, ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λόγω παραβίασης της αρχής της επικουρικότητας, κατά νομοθετικής πράξης για την υιοθέτηση της οποίας η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης προβλέπει τη διαβούλευση με την ΕτΠ μπορεί να προταθεί από τον πρόεδρο της ΕτΠ ή από την επιτροπή που είχε οριστεί αρμόδια για την κατάρτιση του σχετικού σχεδίου γνωμοδότησης.
2. Η εν λόγω επιτροπή αποφαινεται με την πλειοψηφία των ψηφισάντων, αφού πρώτα εξακριβωθεί η απαρτία που προβλέπεται στο άρθρο 64 παράγραφος 1. Η πρόταση της επιτροπής υποβάλλεται προς απόφαση είτε στην ολομέλεια, σύμφωνα με το άρθρο 13 στοιχείο ζ), είτε στο προεδρείο, στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 37 στοιχείο ι). Η επιτροπή αιτιολογεί την πρότασή της σε λεπτομερή έκθεση, όπου τεκμηριώνεται, στη δεύτερη περίπτωση, και η επείγουσα κατάσταση που δικαιολογεί την προσφυγή σε απόφαση βάσει του άρθρου 37 στοιχείο ι).

Άρθρο 59

Παράβαση της υποχρεωτικής διαβούλευσης με την ΕτΠ

1. Όταν δεν ζητηθεί η γνώμη της ΕτΠ στις περιπτώσεις που προβλέπονται από τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο πρόεδρος της ΕτΠ ή μια επιτροπή μπορεί να προτείνει την άσκηση προσφυγής ή την αίτηση παρέμβασης ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η πρόταση υποβάλλεται είτε στην ολομέλεια, σύμφωνα με το άρθρο 13 στοιχείο ζ), είτε στο προεδρείο, στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 37 στοιχείο ι).
2. Η εν λόγω επιτροπή αποφαινεται με την πλειοψηφία των ψηφισάντων, αφού πρώτα εξακριβωθεί η απαρτία που προβλέπεται στο άρθρο 64 παράγραφος 1. Η επιτροπή αιτιολογεί την πρότασή της σε λεπτομερή έκθεση, όπου τεκμηριώνεται, στη δεύτερη περίπτωση, και η επείγουσα κατάσταση που δικαιολογεί την προσφυγή σε απόφαση βάσει του άρθρου 37 στοιχείο ι).

Άρθρο 60

Έκθεση επί του αντικτύπου των γνωμοδοτήσεων

Τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο, η γενική γραμματεία υποβάλλει έκθεση στην ολομέλεια σχετικά με τον αντίκτυπο των γνωμοδοτήσεων της ΕτΠ. Καταρτίζει την έκθεση αυτή κυρίως με βάση τα στοιχεία που της κοινοποιούνται, προς τον σκοπό αυτό, από την εκάστοτε αρμόδια επιτροπή, καθώς και τις πληροφορίες που συγκεντρώνει από τα ενδιαφερόμενα θεσμικά όργανα.

Άρθρο 61

Εισηγητές

1. Κατόπιν προτάσεως του προέδρου της, κάθε επιτροπή ορίζει έναν ή, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, δύο εισηγητές μεταξύ των μελών της ή των δεόντως εξουσιοδοτημένων αναπληρωτών, για την επεξεργασία σχεδίου γνωμοδότησης.
2. Κατά τον ορισμό των εισηγητών, κάθε επιτροπή διασφαλίζει την ισόρροπη κατανομή των γνωμοδοτήσεων.
3. Σε επείγουσες περιπτώσεις, ο πρόεδρος της επιτροπής μπορεί να εφαρμόσει γραπτή διαδικασία για τον ορισμό εισηγητή. Ο πρόεδρος της επιτροπής καλεί τα μέλη της να του κοινοποιήσουν εγγράφως και εντός τριών εργάσιμων ημερών τυχόν αντιρρήσεις τους ως προς τον ορισμό του προτεινόμενου εισηγητή. Σε περίπτωση αντιρρήσεων, ο πρόεδρος και ο πρώτος αντιπρόεδρος αποφασίζουν από κοινού.
4. Σε περίπτωση που ο πρόεδρος ή ο αντιπρόεδρος της επιτροπής έχει οριστεί εισηγητής, παραχωρεί, κατά την εξέταση του σχεδίου γνωμοδότησής του, την προεδρία της συνεδρίασης σε άλλον αντιπρόεδρο ή, εάν αυτός απουσιάζει, στο πρεσβύτερο παρόν μέλος.
5. Όταν ένας εισηγητής απολέσει την ιδιότητα του μέλους ή του αναπληρωτή της ΕτΠ, ορίζεται νέος εισηγητής από την ίδια πολιτική ομάδα εντός της επιτροπής, ενδεχομένως με προσφυγή στη διαδικασία της παραγράφου 3.

Άρθρο 62**Ομάδες εργασίας των επιτροπών**

1. Οι επιτροπές μπορούν, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, να συγκροτούν ομάδες εργασίας με την έγκριση του προεδρείου. Ορισμένα μέλη των ομάδων αυτών είναι δυνατόν να προέρχονται και από άλλη επιτροπή.
2. Εάν ένα μέλος ομάδας εργασίας κωλύεται να παραστεί σε μια συνεδρίαση, δύναται να αντικατασταθεί από άλλο μέλος ή αναπληρωτή, από την ίδια πολιτική ομάδα, το όνομα του οποίου περιλαμβάνεται στον κατάλογο των εφεδρικών μελών της συγκεκριμένης ομάδας εργασίας. Σε περίπτωση που κανένας αντικαταστάτης δεν είναι διαθέσιμος από αυτό τον κατάλογο, το εν λόγω μέλος μπορεί να αντικατασταθεί από οποιοδήποτε τακτικό ή αναπληρωματικό μέλος της ίδιας πολιτικής ομάδας.
3. Κάθε ομάδα εργασίας μπορεί να ορίζει έναν πρόεδρο και έναν αντιπρόεδρο μεταξύ των μελών της.
4. Οι ομάδες εργασίας δύνανται να υιοθετήσουν συμπεράσματα τα οποία κοινοποιούνται στις επιτροπές τους.

Άρθρο 63**Εμπειρογνώμονες των εισηγητών**

1. Κάθε εισηγητής μπορεί να ζητεί τη συνδρομή ενός εμπειρογνώμονα.
2. Οι εμπειρογνώμονες των εισηγητών και οι εμπειρογνώμονες που έχουν προσκληθεί από την επιτροπή δικαιούνται επιστροφής των εξόδων ταξιδιού και διαμονής.
3. Οι εμπειρογνώμονες δεν εκπροσωπούν την ΕτΠ και δεν ομιλούν εξ ονόματός της.

Άρθρο 64**Απαρτία**

1. Στις συνεδριάσεις των επιτροπών, απαρτία υπάρχει όταν παρίστανται περισσότερα από τα μισά μέλη αυτών.
2. Η απαρτία εξακριβώνεται κατόπιν αιτήματος ενός μέλους και εφόσον δέκα τουλάχιστον μέλη ψηφίσουν υπέρ του αιτήματος αυτού. Εάν δεν έχει ζητηθεί η εξακρίβωση της απαρτίας, όλες οι ψηφοφορίες είναι έγκυρες, ανεξάρτητα από τον αριθμό των παρόντων μελών. Ο πρόεδρος μπορεί να αποφασίσει τη διακοπή της συνεδρίασης για διάστημα έως δέκα λεπτών πριν προβεί στην εξακρίβωση της απαρτίας. Τα μέλη που ζήτησαν την εξακρίβωση της απαρτίας συνυπολογίζονται στα παρόντα μέλη, ακόμη και εάν δεν παρευρίσκονται πλέον στην αίθουσα της συνεδρίασης. Σε περίπτωση που ο αριθμός των παρόντων μελών είναι μικρότερος των δέκα, ο πρόεδρος μπορεί να διαπιστώσει ότι δεν υπάρχει απαρτία.
3. Εάν διαπιστωθεί ότι δεν υπάρχει απαρτία, η επιτροπή μπορεί να συνεχίσει τις συζητήσεις της για τα υπόλοιπα σημεία της ημερήσιας διάταξης που δεν απαιτούν ψηφοφορία, αναβάλλει δε για την επόμενη συνεδρίαση την εξέταση και ψήφιση των σημείων της ημερήσιας διάταξης που παραμένουν σε εκκρεμότητα. Όλες οι αποφάσεις που ελήφθησαν ή οι ψηφοφορίες που πραγματοποιήθηκαν στη συνεδρίαση πριν από την εξακρίβωση της απαρτίας εξακολουθούν να ισχύουν.

Άρθρο 65**Ψηφοφορία**

Οι αποφάσεις λαμβάνονται με την πλειοψηφία των ψηφισάντων. Ισχύουν δε οι διατάξεις του άρθρου 22 παράγραφος 2.

Άρθρο 66**Τροπολογίες**

1. Οι τροπολογίες πρέπει να υποβάλλονται πριν από τις 15.00 της ένατης εργάσιμης ημέρας πριν από την ημερομηνία διεξαγωγής της συνεδρίασης. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ο πρόεδρος μπορεί να ορίσει διαφορετική προθεσμία.

Τροπολογίες μπορούν να καταθέτουν στην επιτροπή μόνο μέλη της ίδιας επιτροπής ή άλλα δεόντως εξουσιοδοτημένα μέλη ή αναπληρωτές σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 παράγραφος 2, καθώς επίσης, για τη δική του μόνο γνωμοδότηση, ο μη εξουσιοδοτημένος αναπληρωτής ο οποίος έχει οριστεί εισηγητής.

Το δικαίωμα κατάθεσης τροπολογιών σε συνεδρίαση επιτροπής ασκείται, αποκλειστικά, είτε από ένα μέλος της επιτροπής αυτής είτε από ένα άλλο δεόντως εξουσιοδοτημένο μέλος —τακτικό ή αναπληρωματικό. Οι τροπολογίες που έχουν κατατεθεί έγκυρα πριν από την απώλεια της ιδιότητας του μέλους ή του αναπληρωτή της ΕτΠ ή πριν από την εκχώρηση δικαιώματος ψήφου ή την ανάκληση αυτής παραμένουν έγκυρες.

Οι τροπολογίες μεταφράζονται κατά προτεραιότητα και κοινοποιούνται στον εισηγητή, ώστε να δύναται αυτός να διαβιβάσει τις τροπολογίες του εισηγητή στη γενική γραμματεία τουλάχιστον τρεις εργάσιμες ημέρες πριν από την ημερομηνία της συνεδρίασης. Οι τροπολογίες αυτές του εισηγητή πρέπει να σχετίζονται ή να συνδέονται με μία ή περισσότερες από τις τροπολογίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο. Μόλις μεταφραστούν, οι τροπολογίες του εισηγητή καθίστανται διαθέσιμες ηλεκτρονικά προς τηλεφόρτωση. Διανέμονται στα μέλη σε έντυπη μορφή, το αργότερο κατά την έναρξη της συνεδρίασης.

Οι διατάξεις του άρθρου 24 παράγραφοι 1 έως 6 ισχύουν κατ' αναλογία.

2. Η ψηφοφορία επί των τροπολογιών διεξάγεται σύμφωνα με τη σειρά αρίθμησης των παραγράφων του υπό εξέταση σχεδίου γνωμοδότησης.
3. Η τελική ψηφοφορία αφορά το σύνολο του κειμένου, συμπεριλαμβανομένων τυχόν τροποποιήσεων. Όταν μια γνωμοδότηση δεν συγκεντρώσει την πλειοψηφία των εκπεφρασμένων ψήφων, η επιτροπή αποφασίζει:
 - είτε να υποβάλει το σχέδιο γνωμοδότησης με τις τροποποιήσεις που υιοθετήθηκαν στη συνεδρίαση της επιτροπής για νέα συζήτηση και υιοθέτηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 54·
 - είτε να αναθέσει σε άλλον εισηγητή και να κινήσει εκ νέου τη διαδικασία κατάρτισης γνωμοδότησης·
 - είτε να μην προβεί στην κατάρτιση γνωμοδότησης.
4. Μετά την υιοθέτηση του σχεδίου γνωμοδότησης από την επιτροπή, ο πρόεδρός της το διαβιβάζει στον πρόεδρο της ΕτΠ.

Άρθρο 67

Απόφαση περί μη κατάρτισης γνωμοδότησης

1. Εάν η αρμόδια επιτροπή κρίνει ότι στην προτεινόμενη διαβούλευση σύμφωνα με το άρθρο 41 στοιχείο α) δεν διακυβεύονται περιφερειακά ή τοπικά συμφέροντα ή ότι αυτή στερείται πολιτικής σημασίας, μπορεί να αποφασίσει να μην καταρτίσει γνωμοδότηση. Ο γενικός γραμματέας ενημερώνει τα αρμόδια ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα σχετικά με την απόφαση αυτή.
2. Όταν η αρμόδια επιτροπή θεωρεί ότι μια αίτηση διαβούλευσης σύμφωνα με το άρθρο 41 στοιχείο α) είναι σημαντική αλλά, για λόγους προτεραιότητας και/ή επειδή έχουν ήδη πρόσφατα υιοθετηθεί σχετικές γνωμοδοτήσεις, δεν θεωρείται απαραίτητη η έκδοση νέας γνωμοδότησης, δύναται να αποφασίσει τη μη κατάρτιση γνωμοδότησης. Στην περίπτωση αυτή, η ΕτΠ δύναται να ανταποκριθεί στο αίτημα των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη μορφή αιτιολογημένης απόφασης περί μη κατάρτισης γνωμοδότησης, την οποία υπογράφει ο πρόεδρος της ΕτΠ. Η προετοιμασία της επιστολής ανατίθεται στον πρόεδρο της αρμόδιας επιτροπής, ο οποίος συμβουλεύεται τους εισηγητές των προηγούμενων σχετικών γνωμοδοτήσεων.

Άρθρο 68

Γραπτή διαδικασία

1. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ο πρόεδρος μιας επιτροπής μπορεί να προσφύγει σε γραπτή διαδικασία για την υιοθέτηση απόφασης σχετικά με τη λειτουργία της επιτροπής του.
2. Ο πρόεδρος αποστέλλει την πρόταση απόφασης στα μέλη και τα καλεί να του γνωστοποιήσουν εγγράφως τυχόν αντιρρήσεις τους, εντός προθεσμίας τριών εργάσιμων ημερών.
3. Η απόφαση θεωρείται ότι έχει εγκριθεί, εκτός εάν διατυπωθούν ενστάσεις από τουλάχιστον έξι μέλη.

Άρθρο 69

Διατάξεις που εφαρμόζονται στις επιτροπές

Το άρθρο 11, το άρθρο 12 παράγραφος 2, το άρθρο 17 παράγραφοι 1 έως 3 και το άρθρο 20 εφαρμόζονται κατ' αναλογία στις επιτροπές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Διοίκηση της ΕτΠ

Άρθρο 70

Γενική γραμματεία

1. Η ΕτΠ επικουρείται από μια γενική γραμματεία.
2. Η γενική γραμματεία διευθύνεται από έναν γενικό γραμματέα.

3. Το προεδρείο, κατόπιν προτάσεως του γενικού γραμματέα, προβαίνει στην οργάνωση της γενικής γραμματείας με τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται η απρόσκοπτη λειτουργία της ΕτΠ και των οργάνων της και να επικουρούνται τα μέλη κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Προς τούτο, καθορίζει τις υπηρεσίες που πρέπει να παρέχει η γενική γραμματεία στα μέλη, στις εθνικές αντιπροσωπείες, στις πολιτικές ομάδες και στα μη εγγεγραμμένα μέλη.
4. Η γενική γραμματεία τηρεί τα πρακτικά των συνεδριάσεων των οργάνων της ΕτΠ.

Άρθρο 71

Γενικός Γραμματέας

1. Ο γενικός γραμματέας επωμίζεται την εκτέλεση των αποφάσεων που λαμβάνουν το προεδρείο ή ο πρόεδρος, κατ' εφαρμογή του παρόντος εσωτερικού κανονισμού και του ισχύοντος νομικού πλαισίου. Συμμετέχει στις συνεδριάσεις του προεδρείου με συμβουλευτικό ρόλο και τηρεί τα πρακτικά των συνεδριάσεων αυτών.
2. Ο γενικός γραμματέας ασκεί τα καθήκοντά του υπό την εποπτεία του προέδρου, ο οποίος εκπροσωπεί το προεδρείο. Κάθε χρόνο ο γενικός γραμματέας θέτει στη διάθεση του προεδρείου την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων σχετικά με την άσκηση των καθηκόντων του ως κύριου διατάκτη και υποβάλλει μια σύνοψη της έκθεσης αυτής για ενδεχόμενη συζήτηση.

Άρθρο 72

Διορισμός του γενικού γραμματέα

1. Το προεδρείο διορίζει τον γενικό γραμματέα με απόφαση που λαμβάνεται με πλειοψηφία δύο τρίτων των ψηφισάντων και αφού εξακριβωθεί η απαρτία που προβλέπεται στο άρθρο 38 παράγραφος 2.
2. Ο γενικός γραμματέας διορίζεται για μια πενταετία. Οι ειδικοί όροι της σύμβασης πρόσληψής του καθορίζονται από το προεδρείο, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 2 και των λοιπών σχετικών διατάξεων του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η θητεία του γενικού γραμματέα είναι ανανεώσιμη μία μόνο φορά, για διάστημα πέντε επιπλέον ετών κατ' ανώτατο όριο.

Τα καθήκοντα του γενικού γραμματέα, σε περίπτωση κωλύματος του ίδιου ή μη πλήρωσης της θέσης, ασκούνται από έναν διευθυντή που ορίζεται από το προεδρείο.

3. Όσον αφορά τον γενικό γραμματέα, οι εξουσίες οι οποίες, βάσει του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανατίθενται στην αρμόδια για τη σύναψη συμβάσεων πρόσληψης αρχή ασκούνται από το προεδρείο.

Άρθρο 73

Κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων και καθεστώς που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Οι εξουσίες οι οποίες, βάσει του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανατίθενται στην αρμόδια για τους διορισμούς αρχή ασκούνται:
 - όσον αφορά τους υπαλλήλους των βαθμών 5 έως 12 της ομάδας καθηκόντων AD και τους υπαλλήλους της ομάδας καθηκόντων AST, από τον γενικό γραμματέα·
 - όσον αφορά τους λοιπούς μόνιμους υπαλλήλους, από το προεδρείο κατόπιν προτάσεως του γενικού γραμματέα.
2. Οι εξουσίες οι οποίες, βάσει του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανατίθενται στην αρμόδια για τη σύναψη συμβάσεων πρόσληψης αρχή, ασκούνται:
 - όσον αφορά τους έκτακτους υπαλλήλους των βαθμών 5 έως 12 της ομάδας καθηκόντων AD και τους έκτακτους υπαλλήλους της ομάδας καθηκόντων AST, από τον γενικό γραμματέα·
 - όσον αφορά τους λοιπούς έκτακτους υπαλλήλους, από το προεδρείο κατόπιν προτάσεως του γενικού γραμματέα·
 - όσον αφορά τους έκτακτους υπαλλήλους του ιδιαίτερου γραφείου του προέδρου ή του Α' αντιπροέδρου:
 - για τους βαθμούς 5 έως 12 της ομάδας καθηκόντων AD και για την ομάδα καθηκόντων AST, από τον γενικό γραμματέα κατόπιν προτάσεως του προέδρου·
 - για τους λοιπούς βαθμούς της ομάδας καθηκόντων AD, από το προεδρείο κατόπιν προτάσεως του προέδρου.

Οι έκτακτοι υπάλληλοι που απασχολούνται στο ιδιαίτερο γραφείο του προέδρου ή του αντιπροέδρου προσλαμβάνονται έως τη λήξη της θητείας αυτών:

— όσον αφορά τους συμβασιούχους υπαλλήλους, τους ειδικούς συμβούλους και τους τοπικούς υπαλλήλους, από τον γενικό γραμματέα, σύμφωνα με τις διατάξεις του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Το προεδρείο και ο γενικός γραμματέας δύνανται να μεταβιβάσουν τις εξουσίες που τους έχουν ανατεθεί δυνάμει του παρόντος άρθρου.

Οι πράξεις μεταβίβασης καθορίζουν το εύρος των εξουσιών που ανατίθενται όσον αφορά τα όριά τους και τις προθεσμίες και προσδιορίζουν εάν οι δικαιούχοι αυτής της μεταβίβασης μπορούν να μεταβιβάσουν περαιτέρω τις αρμοδιότητές τους.

Άρθρο 74

Συνεδριάσεις κεκλεισμένων των θυρών

Το προεδρείο συνεδριάζει κεκλεισμένων των θυρών όταν λαμβάνει αποφάσεις σύμφωνα με τα άρθρα 72 και 73.

Άρθρο 75

Προϋπολογισμός

1. Η επιτροπή δημοσιονομικών και διοικητικών θεμάτων υποβάλλει στο προεδρείο προσωρινό σχέδιο κατάστασης των προβλεπόμενων εσόδων και εξόδων της ΕτΠ για το επόμενο οικονομικό έτος. Το προεδρείο υποβάλλει το σχέδιο κατάστασης των προβλεπόμενων εσόδων και εξόδων στην ολομέλεια προς έγκριση.

Ο πρόεδρος, ύστερα από διαβούλευση με τη Διάσκεψη των Προέδρων, υποβάλλει στο προεδρείο τις γενικές στρατηγικές κατευθύνσεις που θα παρουσιαστούν στην επιτροπή δημοσιονομικών και διοικητικών θεμάτων ενόψει της κατάρτισης του προϋπολογισμού για το έτος $n + 2$.

2. Η ολομέλεια υιοθετεί την κατάσταση των προβλεπόμενων εξόδων και εσόδων της ΕτΠ και τη διαβιβάζει εγκαίρως στην Επιτροπή, στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ώστε να είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που ορίζουν οι δημοσιονομικές διατάξεις.
3. Ο πρόεδρος της ΕτΠ, κατόπιν διαβουλεύσεως με την επιτροπή δημοσιονομικών και διοικητικών θεμάτων, αναλαμβάνει ο ίδιος ή αναθέτει την εκτέλεση της κατάστασης των προβλεπόμενων εξόδων και εσόδων, στο πλαίσιο των εγκριμένων από το προεδρείο εσωτερικών δημοσιονομικών διατάξεων. Ασκεί τα καθήκοντα αυτά σύμφωνα με τις διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΤΙΤΛΟΣ III

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Συνεργασία, διαβίβαση και δημοσίευση

Άρθρο 76

Συμφωνίες συνεργασίας

Το προεδρείο δύναται, κατόπιν προτάσεως του γενικού γραμματέα, να συνάπτει συμφωνίες συνεργασίας για τη διευκόλυνση της άσκησης των αρμοδιοτήτων της ΕτΠ στο πλαίσιο της εφαρμογής των Συνθηκών ή για τη βελτίωση της πολιτικής της συνεργασίας.

Άρθρο 77

Διαβίβαση και δημοσίευση των γνωμοδοτήσεων και των ψηφισμάτων

1. Οι γνωμοδοτήσεις της ΕτΠ, καθώς και οι ανακοινώσεις σχετικά με την εφαρμογή απλουστευμένης διαδικασίας σύμφωνα με το άρθρο 27 ή σχετικά με τη μη κατάρτιση γνωμοδότησης σύμφωνα με το άρθρο 67, απευθύνονται στο Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, διαβιβάζονται δε στα όργανα αυτά, όπως και τα ψηφίσματα, από τον πρόεδρο.
2. Οι γνωμοδοτήσεις και τα ψηφίσματα της ΕτΠ δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Δημοσιότητα, διαφάνεια και δήλωση οικονομικών συμφερόντων των μελών

Άρθρο 78

Πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα

1. Κάθε πολίτης της Ένωσης και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο κατοικεί ή έχει την καταστατική του έδρα σε ένα κράτος μέλος έχει δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα της Επιτροπής των Περιφερειών, σύμφωνα με τις διατάξεις της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπό την επιφύλαξη των αρχών, όρων και

περιορισμών που θέτει ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και σύμφωνα με τις διατάξεις που έχει θεσπίσει το προεδρείο της ΕτΠ. Κατά τον ίδιο τρόπο, πρόσβαση στα έγγραφα της Επιτροπής των Περιφερειών παρέχεται, στο μέτρο του δυνατού, και σε άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

2. Η ΕτΠ τηρεί μητρώο των εγγράφων της. Προς τον σκοπό αυτό, το προεδρείο υιοθετεί εσωτερικούς κανόνες που διέπουν τους όρους πρόσβασης και καταρτίζει τον κατάλογο των εγγράφων στα οποία παρέχεται άμεση πρόσβαση.

Άρθρο 79

Δήλωση οικονομικών συμφερόντων των μελών

Τα μέλη, κατά την ανάληψη των καθηκόντων τους στην ΕτΠ, συμπληρώνουν δήλωση οικονομικών συμφερόντων, σύμφωνα με το πρότυπο που έχει εγκρίνει το προεδρείο, και φροντίζουν να την ενημερώνουν. Η δήλωση είναι προσβάσιμη στο κοινό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Χρήση των γλωσσών

Άρθρο 80

Γλωσσικό καθεστώς της διερμηνείας

Στο μέτρο του δυνατού, αξιοποιούνται τα κατάλληλα μέσα ώστε να διευκολύνεται η τήρηση των ακόλουθων αρχών ως προς το γλωσσικό καθεστώς της διερμηνείας:

- α) Οι συζητήσεις της ΕτΠ διεξάγονται στις επίσημες γλώσσες, εκτός αν το προεδρείο αποφασίσει διαφορετικά.
- β) Όλα τα μέλη έχουν το δικαίωμα να εκφράζονται στη σύνοδο ολομέλειας σε όποια επίσημη γλώσσα επιλέγουν. Δηλώσεις σε μία από τις επίσημες γλώσσες αποτελούν αντικείμενο ταυτόχρονης διερμηνείας στις λοιπές επίσημες γλώσσες και σε όποια άλλη γλώσσα το προεδρείο κρίνει απαραίτητο. Η παρούσα διάταξη εφαρμόζεται επίσης για τις γλώσσες για τις οποίες η δυνατότητα αυτή έχει αναγνωριστεί βάσει των διοικητικών συμφωνιών που έχει συνάψει η ΕτΠ με διάφορα κράτη μέλη.
- γ) Στις συνεδριάσεις του προεδρείου, των επιτροπών και των ομάδων εργασίας διατίθεται διερμηνεία από και προς τις γλώσσες τις οποίες χρησιμοποιούν τα μέλη που επιβεβαίωσαν τη συμμετοχή τους στη συνεδρίαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Παρατηρητές

Άρθρο 81

Παρατηρητές

1. Μετά την υπογραφή Συνθήκης προσχώρησης ενός κράτους στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ο πρόεδρος, με την έγκριση του προεδρείου, μπορεί να καλέσει την κυβέρνηση του προσχωρούντος κράτους να ορίσει αριθμό παρατηρητών ίσο με τον αριθμό των μελλοντικών εδρών που θα διαθέτει το κράτος αυτό στην Επιτροπή των Περιφερειών.
2. Οι παρατηρητές αυτοί συμμετέχουν στις διαδικασίες της ΕτΠ έως ότου τεθεί σε εφαρμογή η Συνθήκη προσχώρησης και έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν τον λόγο στα όργανά της.

Δεν έχουν δικαίωμα ψήφου ή υποβολής υποψηφιότητας για αξιώματα εντός της ΕτΠ. Η συμμετοχή τους δεν έχει νομικές επιπτώσεις στις διαδικασίες της ΕτΠ.
3. Όσον αφορά τη χρήση των εγκαταστάσεων της ΕτΠ, τυγχάνουν της ίδιας μεταχείρισης με τα μέλη της ΕτΠ και η απόδοση των δαπανών στις οποίες υποβάλλονται στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων τους ως παρατηρητών πραγματοποιείται εντός των ορίων των χρηματοδοτικών πόρων που διατίθενται από την αντίστοιχη γραμμή του προϋπολογισμού για τον σκοπό αυτό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Διατάξεις σχετικά με τον εσωτερικό κανονισμό

Άρθρο 82

Αναθεώρηση του εσωτερικού κανονισμού

1. Η ολομέλεια αποφασίζει με την πλειοψηφία των μελών της κατά πόσον ενδείκνυται γενική ή μερική αναθεώρηση του παρόντος εσωτερικού κανονισμού.

2. Αναθέτει σε ειδική επιτροπή τη σύνταξη έκθεσης και σχεδίου κειμένου, βάσει των οποίων προβαίνει στην έγκριση των νέων διατάξεων με την πλειοψηφία των μελών της. Οι νέες διατάξεις αρχίζουν να ισχύουν την επομένη της δημοσίευσής τους στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 83

Οδηγίες του προεδρείου

Το προεδρείο δύναται να εκδίδει οδηγίες για τους όρους εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος εσωτερικού κανονισμού, εντός των πλαισίων αυτού.

Άρθρο 84

Έναρξη της ισχύος του εσωτερικού κανονισμού

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
